

Gentsesteenweg, Deinze

Een Archeologienota

Auteur:

A. Pijpelink (veldwerkleider)

Autorisatie:

P. Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)

Colofon

VEC Nota 72

Gentsesteenweg, Deinze.

Een archeologienota

Vlaams Erfgoed Centrum bvba

Auteur: A. Pijpelink

In opdracht van: Vertrouwelijk, zie privacy-fiche

Foto's en tekeningen: Vlaams Erfgoed Centrum, tenzij anders vermeld

© Vlaams Erfgoed Centrum bvba, Sint-Michiels, Brugge, mei '17

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Vlaams Erfgoed Centrum bvba.

Vlaams Erfgoed Centrum bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek

ISSN 2506-7486

Vlaams Erfgoed Centrum

Ten Briele 14 bus 15

8200 Sint-Michiels, Brugge

Tel + 32 (0)16 39 47 96

info@vlaamserfgoedcentrum.be

www.vlaamserfgoedcentrum.be

Inhoud

1	Verslag van resultaten van het bureauonderzoek	5
1.1	Beschrijvend gedeelte	5
1.1.1	Administratieve gegevens	6
1.1.2	Archeologische voorkennis	8
1.1.3	Beschrijving van de geplande werken	8
1.1.4	Juridisch kader	10
1.1.5	Doelstelling en vraagstelling	12
1.2	Assessmentrapport	12
1.2.1	Huidige gebruik	13
1.2.2	Beschrijving van de aardwetenschappelijke waarden	13
1.2.3	Beschrijving van bekende archeologische waarden	24
1.2.4	Beschrijving van de historische situatie, mogelijke verstoringen en bouwhistorische waarden	25
1.2.5	Potentieel tot kennisvermeerdering, verwachting en conclusie	35
1.2.6	Samenvatting	37
2	Landschappelijk bodemonderzoek	39
2.1	Inleiding	39
2.2	Uitvoeringsplan veldwerkzaamheden landschappelijk booronderzoek	39
2.3	Resultaten Landschappelijk bodemonderzoek	40
2.3.1	Actuele situatie	40
2.3.2	Lithologische beschrijving	40
2.3.3	Interpretatie	42
2.3.4	Conclusies landschappelijk bodemonderzoek	42
2.3.5	Assessmentrapport landschappelijk bodemonderzoek	43
Literatuur		45
Geraadpleegde websites		45
Lijst van afbeeldingen en tabellen		45
Bijlage 1 Plannenlijst		
Bijlage 2 Fotolijst		
Bijlage 3 Boorrapport Geosonda		

Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.

Periode	Tijd in jaren	
Nieuwste tijd:		19 ^e E - heden
Nieuwe tijd:		16 ^e E - 18 ^e E na Chr.
Middeleeuwen:		5 ^e E - 15 ^e E na Chr.
Late Middeleeuwen	13 ^e E - 15 ^e E na Chr.	
Volle Middeleeuwen	10 ^e E - 12 ^e E na Chr.	
Vroege Middeleeuwen C / Karolingische periode	8 ^e E - 9 ^e E na Chr.	
Vroege Middeleeuwen B / Merovingische periode	6 ^e E - 8 ^e E na Chr.	
Vroege Middeleeuwen A / Frankische periode	5 ^e E - 6 ^e E na Chr.	
Romeinse tijd:		57 voor Chr. - 402 na Chr.
IJzertijd:		800 - 57 voor Chr.
Late IJzertijd	250 - 57 voor Chr.	
Midden-IJzertijd	475/450 - 250 voor Chr.	
Vroege IJzertijd	800 - 475/450 voor Chr.	
Bronstijd:		2100/2000 - 800 voor Chr.
Neolithicum (Jonge Steentijd):		5300 - 2000 voor Chr.
Finaal-Neolithicum	3000 - 2000 voor Chr.	
Laat-Neolithicum	3500 - 3000 voor Chr.	
Midden-Neolithicum	4500 - 3500 voor Chr.	
Vroeg-Neolithicum	5300 - 4800 voor Chr.	
Mesolithicum (Midden-Steentijd):		ca. 9500 - 4000 voor Chr.
Paleolithicum (Oude Steentijd):		tot 10 000 voor Chr.

Bron: Onderzoeksbalans Vlaanderen

1 Verslag van resultaten van het bureauonderzoek

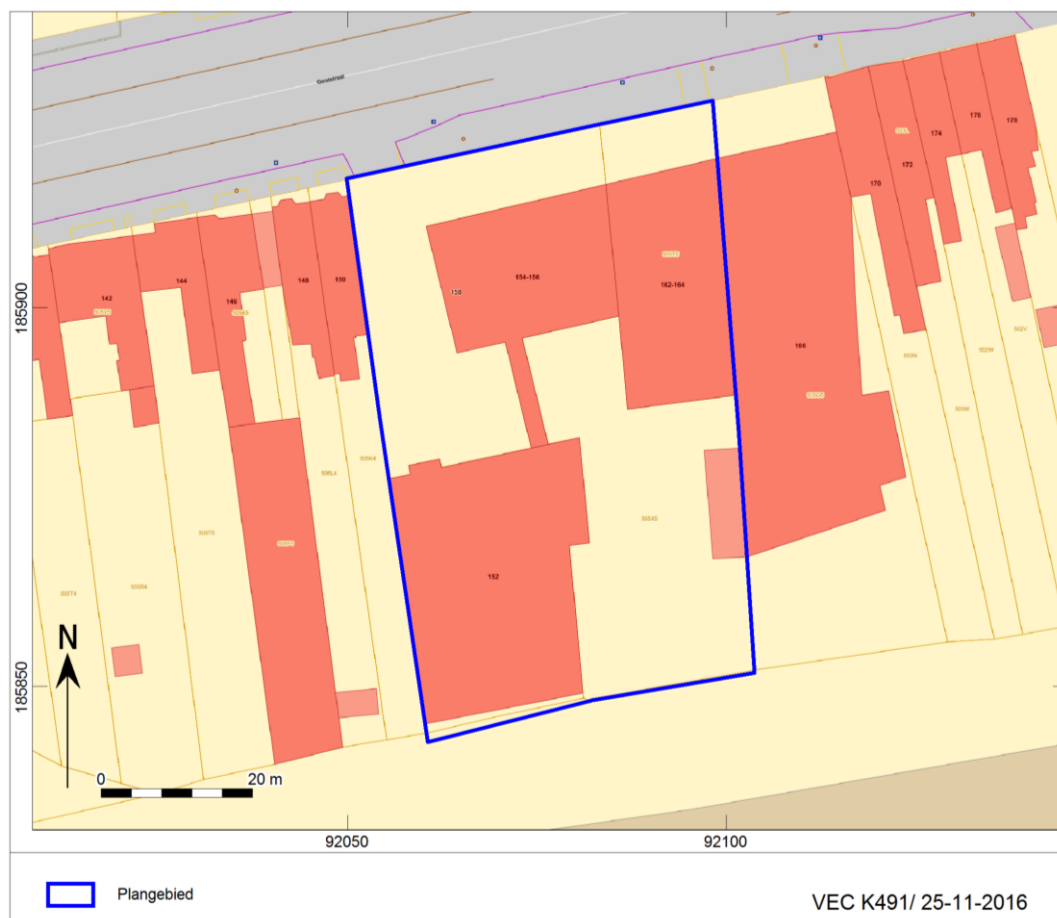
1.1 Beschrijvend gedeelte

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in december 2016 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Gentsesteenweg te Deinze (afb. 1 en 2).¹ De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de nieuwbouw plannen van een McDonald's.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

¹ Voor de vertrouwelijke gegevens van de opdrachtgever wordt verwezen naar de privacy-fiche

Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.

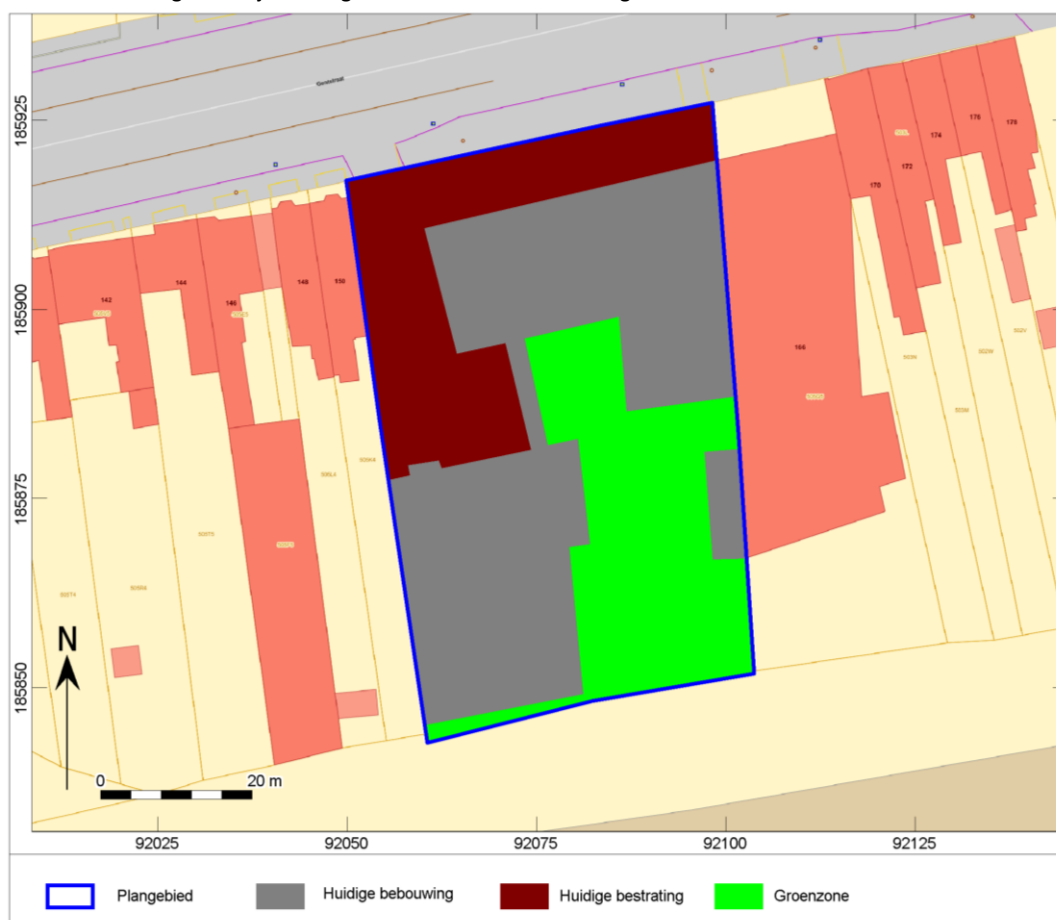
1.1.1 Administratieve gegevens

Tabel 2. Lijst van de administratieve gegevens.

Opdrachtgever:	Vertrouwelijk, zie privacy-fiche
Uitgevoerde fasen binnen archeologienota:	Bureauonderzoek
Aanleiding:	Nieuwbouw McDonald's
Locatie:	Gentsesteenweg 152 tot en met 164
Plaats:	Deinze
Gemeente:	Deinze
Provincie:	Oost-Vlaanderen
Kadastrale gegevens:	Kadastrale gemeente Deinze, Afdeling 3 Petegem-aan-de-Leie, sectie A, perceelnummers 505A6, 505W5, 505X6, 505Y5, 505Z5
Diepte bodemverstoring	60-300 cm –mv (900-660 cm +TAW)
Oppervlakte plangebied	3.508 m ² / 0,35 ha
Coördinaten (bounding box; Lambertcoördinaten (EPSG:31370))	92008.33 / 185900.04 92049.84 / 185917.06 92098.18 / 185927.37 92103.72 / 185851.83 92082.32 / 185848.22 92060.54 / 185842.68
Projectcode	2016K491 (bureauonderzoek) 2017B342 (landschappelijk bodemonderzoek)
VEC-projectcode:	4181001
Auteur:	A. Pijpelink (bureauonderzoek, veldwerkleider)

	P. Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072; 83.62.17-147.65)
Projectmedewerker:	A. Pijpelink (bureauonderzoek, veldwerkleider)
	J. Huizer (aardkundige)
Autorisatie: ²	P. Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072; 83.62.17-147.65)
Begindatum onderzoek:	25 november 2016
Einddatum onderzoek:	16 december 2016
Beheer en plaats documentatie:	Vlaams Erfgoed Centrum Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels, Brugge
Relevante thesaurustermen:	Wegen, winkels, Paleolithicum tot Middeleeuwen, bureauonderzoek.

In het onderzoeksgebied zijn de volgende verstoorde zones vastgesteld:

Afb. 3. Locatiekaart van het plangebied met locaties van de vermoedelijk verstoorde zones.

² Peter Hazen is een werknemer bij ADC ArcheoProjecten BV. ADC ArcheoProjecten voert onderzoek in onderaanneming uit voor het Vlaams Erfgoed Centrum.

Op basis van de gegevens onderzocht in de bureaustudie is het echter niet mogelijk om een concrete en betrouwbare verstoringskaart te maken. Het volledige plangebied lijkt in meer of mindere mate te zijn verstoord als gevolg van de bebouwing en wegenis.

1.1.2 Archeologische voorkennis

Voor zover bekend hebben er geen eerdere archeologische onderzoeken in het plangebied plaatsgevonden. Het plangebied bevindt zich in een zone van onbekende archeologische waarde.³

1.1.3 Beschrijving van de geplande werken

Het plangebied betreft een deels bebouwd terrein en is gelegen in gemeente Deinze aan de Gentsesteenweg 152 tot en met 164. De huidige bebouwing zal worden gesloopt, waarna het terrein zal worden afgegraven op verschillende dieptes ten behoeve van de nieuwbouw van een McDonald's.

Er is door het VEC geen navraag gedaan bij het KLIP voor de aanwezigheid van kabels en leidingen.

De plannen voor dit gebied zijn het slopen van de huidige bebouwing en het ontgraven van het gehele plangebied. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen drie zones (zie ook afb. 4):

- Zone 1: 0,6 m -mv ontgraven (verwijderen huidige asfalt en bebouwing)
- Zone 2: 1,0 m -mv ontgraven (verwijderen huidige asfalt en bebouwing ter voorbereiding op de nieuw te plaatsen fundering en kabels en leidingen)
- Zone 3: 3,0 m -mv ontgraven (verwijderen huidige asfalt en bebouwing ter voorbereiding op het plaatsen van putten ten behoeve van water, vet, septische opslag, etc.)

Zone 1 zal vervolgens worden geasfalteerd en als wegenis, parkeerterrein en perk gaan fungeren. Zone 2 zal volledig worden bebouwd met het restaurant. En in zone 3 zal een kelder geplaatst worden ten behoeve van water, vet, septische opslag, etc., waarna het maaiveld zal worden geasfalteerd en als wegenis en perk zal gaan fungeren. De geplande werken zijn afgebeeld op afbeelding 5. Alleen de kelder is hierop niet zichtbaar omdat deze zich ondergronds bevindt. De locatie van de kelder is wel zichtbaar op afbeelding 4 en betreft hier het westelijke groene blok.

³ <https://geo.onroerenderfgoed.be>.

Afb. 4. Het plangebied met de geplande ontgravingsdieptes.

Afb. 5. Het plangebied met de geplande werken. De licht grijze ondergrond geeft de huidige bebouwing weer.

Het plangebied ligt in een zone van onbekende archeologisch waarde en in het plangebied liggen geen relikten of andere historisch waardevolle zaken.⁴

De bestemming van het plangebied is volgens het gewestplan in de noordelijke helft van het terrein woongebieden en in de zuidelijke helft van het terrein ambachtelijke bedrijven en kmo's (kleine of middelgrote ondernemingen). De bestemming van het plangebied zal als gevolg van de geplande werken niet veranderen.⁵

De consequentie van de voorgenomen ingreep kan zijn dat eventuele aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

1.1.4 Juridisch kader

Artikel 5.4.1. (01/06/2016- 22/02/2017)

⁴ <https://geo.onroerenderfgoed.be>.

⁵ <http://www.geopunt.be/kaart>.

Een bekrachtigde archeologienota zoals vermeld in artikel 5.4.8 wordt bij de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning met ingreep in de bodem toegevoegd in volgende situaties :

- 1° aanvragen met betrekking tot percelen die gelegen zijn in een voorlopig of definitief beschermde archeologische site;*
- 2° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt en waarbij de betrokken percelen geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones;*
- 3° aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen volledig gelegen zijn buiten archeologische zones, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones.*

Voor de toepassing van het eerste lid, 2° en 3°, op terreinen zonder kadastraal nummer geldt de totale oppervlakte van de hele werf van het te vergunnen werk.

De aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning wordt van die verplichting vrijgesteld :

- 1° indien de aanvraag betrekking heeft op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering;*
- 2° indien de aanvraag betrekking heeft op werkzaamheden binnen het gabarit van bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden;*
- 3° indien de aanvrager een natuurlijke persoon of privaatrechtelijke rechtspersoon is, de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem minder dan 5000 m² beslaat, en de betrokken percelen volledig gelegen zijn buiten woongebied of recreatiegebied en buiten archeologische zones opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones en buiten beschermde archeologische sites.*

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor deze vrijstellingen bepalen.

Voor de toepassing van het derde lid, 3°, op terreinen zonder kadastraal nummer geldt de totale oppervlakte van de hele werf van het te vergunnen werk.

De aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning met ingreep in de bodem kan een archeologienota indienen die in het kader van een vorige vergunningsaanvraag is bekrachtigd, als de stedenbouwkundige vergunning betrekking heeft op hetzelfde perceel of dezelfde percelen en als de ingreep in de bodem van de te vergunnen werken overeenkomt met de ingreep in de bodem van de werken omschreven in de bekrachtigde archeologienota.

De archeologienota werd vervaardigd naar aanleiding van een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning. Op basis van de ligging van het plangebied geheel in een nog niet vastgestelde zone, geldt een verplichting voor het opstellen van een archeologienota bij bodemingrepen groter dan of gelijk aan 1000 m², waarbij het perceeloppervlak groter of gelijk is aan 3000 m². Aangezien de geplande ingrepen in het te ontwikkelen gebied in totaal een oppervlakte van 3508 m² beslaan, en daarmee de maximale onderzoeksgrenzen worden overschreden, dient de initiatiefnemer een archeologienota te overleggen waarin naar oordeel van de bevoegde overheid de archeologische waarde van het plangebied voldoende is vastgesteld.⁶ Indien dit het geval is wordt deze archeologienota bekrachtigd en toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van dit proces heeft het in deze archeologienota beschreven onderzoek plaatsgevonden.

Het vaststellen van de archeologische waarde van een plangebied dient te gebeuren op grond van de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetector (versie 1.0). Het doel van de Code is om als een minimale standaard te dienen voor de kwaliteit van archeologisch onderzoek en het gebruik van metaaldetectoren in Vlaanderen.

⁶ <https://geo.onroerenderfgoed.be>

De eventuele vondsten en bijhorende documentatie die tijdens het archeologisch onderzoek worden verzameld, zullen voorlopig worden bewaard bij Vlaams Erfgoed Centrum bvba. Na afronding van het totale onderzoek zullen de vondsten en data worden overgedragen.

1.1.5 Doelstelling en vraagstelling

Voor het bureauonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is de specifieke archeologische verwachting?
- Worden mogelijk archeologische resten bedreigd door de geplande werkzaamheden?

Het bureauonderzoek vormt binnen de archeologienota de eerste stap in het vaststellen van de archeologische waarde van het gebied. Het doel van het bureauonderzoek is het aan de hand van schriftelijke bronnen verwerven van informatie over bekende en/of verwachte archeologische waarden in het plangebied, om daarmee te komen tot een gespecificeerde archeologische verwachting. Daarbij worden onder andere de Centrale Archeologische Inventaris (CAI), relevante historische kaarten en informatiebronnen omtrent de ondergrond gebruikt.

De beschrijving van de historische, archeologische en aardwetenschappelijke informatie is gebaseerd op het volgende bronmateriaal:

Aardkundige gegevens:

- ✓ Tertiaire kaart
- ✓ Quartairgeologische kaart 1:50.000
- ✓ Geomorfologische kaart
- ✓ Bodemkaart 1:50.000
- ✓ Bodemgebruikskaart
- Bodembedekkingskaart
- ✓ Erosiekaart
- Hoogteverloopkaarten
- ✓ Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen
- Profielbeschrijvingen opgesteld bij opmaak van de bodemkaart

Archeologische gegevens:

- Centrale Archeologische Inventaris (CAI)

Historische gegevens:

- ✓ Kadasterplan
- ✓ Fricx kaarten uit 1712
- ✓ Ferraris kaarten uit 1771-1778
- ✓ Atlas der buurtwegen 1840-1850
- ✓ Vandermaelenkaart 1846-1854
- ✓ Topografische kaart
- ✓ Luchtfoto's 1979-2012
- ✓ Orthofoto's
- ✓ Archeologische luchtfoto's

Externe partijen:

- ✓ Regio-experts
- Literatuur
- Gemeente
- Amateurarcheologen en heemkundekringen

De bovenstaande bronnen geven voldoende informatie om een gedegen bureauonderzoek op te stellen.

1.2 Assessmentrapport

1.2.1 Huidige gebruik

Het plangebied is momenteel in gebruik als winkel, appartement, wegenis met parkeerplaats en achtertuin. Het bestemmingsplan van de percelen zal niet wijzigen door de geplande werkzaamheden.

Afb. 6. Bodemgebruikskaart van het plangebied.

1.2.2 Beschrijving van de aardwetenschappelijke waarden

Het onderzoeksgebied kenmerkt zich aardwetenschappelijk als volgt:

Tabel 3. Overzicht van de verschillende geraadpleegde bodemkaarten.

Bron	Informatie
------	------------

Bron	Informatie
Tertiaire kaart (afb. 7) ⁷	Formatie van Kortrijk, Lid van Aalbeke, klei
Quartairgeologische kaart 1:50.000 (afb. 8) ⁸	Profieltype 3: Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan, mogelijk vroeg Holoceen en/of Hellingsafzettingen van het Quartair. Op Fluviale afzettingen van het Weichseliaan.
Geomorfologie ⁹	Vlaamse Vallei
Bodemkaart 1:50.000 (afb. 9) ¹⁰	Volgens de bodemkaart komt in het plangebied het volgende bodemtype voor: OB: bebouwde zone In de omgeving van het plangebied zijn de volgende bodemtypes aangetroffen: Eep: Sterk gleyige gronden op klei met reductiehorizont; Ldp: Matig gleyige gronden op zandleem; Lep: Sterk gleyige gronden op zandleem met reductiehorizont; OB: Bebouwde zone; ON: Opgehoogde terreinen; OT: Vergraven terreinen; Zch: Matig droge zandgronden met verbrokkelde humus of/en ijzer B horizont.
Reeds verrichte boringen (afb. 9, 10) ¹¹	Door de opdrachtgever zijn in november 2016 twee boringen geplaatst in het plangebied ten behoeve van een landschappelijk bodemonderzoek. Beide boringen zullen worden besproken. Het boorrapport is te vinden in bijlage 3. ¹² Boring B1 is gezet in het noordwesten van het plangebied: • 0-0,05 m -mv: donker grijs blauw asfalt (opgevoerd) • 0,05-0,3 m -mv: donker grijs blauw metselpuin/hoge compactiegraad (opgevoerd) • 0,3-1 m -mv: donker grijs blauw licht zandleem, hoge compactiegraad (opgevoerd) • 1-1,3 m -mv: licht grijs bruin lemig zand, glauconiet (natuurlijk) • 1,3-1,5 m -mv: licht grijs bruin lemig zand, glauconiet (natuurlijk) • 1,5-2 m -mv: licht grijs bruin lemig zand, glauconiet (natuurlijk) • 2-3 m -mv: licht grijs bruin zand, glauconiet (natuurlijk) Boring B2 is gezet in het zuidoosten van het plangebied: • 0-0,05 m -mv: donker bruin licht zandleem, gras/wortels (opgevoerd) • 0,05-0,3 m -mv: donker bruin metselpuin (opgevoerd) • 0,3-0,9 m -mv: donker bruin licht zandleem, wortels (natuurlijk) • 0,9-1,25 m -mv: licht grijs bruin lemig zand, glauconiet (natuurlijk) In de omgeving van het plangebied zijn in het verleden ook enkele boringen geplaatst. De meest nabij gelegen boringen worden

⁷ <http://www.geopunt.be/kaart>.

⁸ <http://www.geopunt.be/kaart>.

⁹ <http://www.geopunt.be/kaart>.

¹⁰ <http://www.geopunt.be/kaart>.

¹¹ <http://www.geopunt.be/kaart>.

¹² Soens, 2016.

Bron	Informatie
	besproken: Proefnummer kb21d69e-B1 (gezet in 1899, ten westen van het plangebied, op perceel 509S5): • 0-25 m -mv: geremanieerd materiaal en bruin alluvium (Quartaire afzettingen) • 25-119 m -mv: grijze klei, licht zandhoudend (Formatie van Kortrijk) • 119-123,45 m -mv: los, glauconiethoudend zand (Groep van Landen) • 123,45-128,3 m -mv: grijs, fijn zand, glauconiethoudend (Groep van Landen) Proefnummer kb21d69e-B129 (gezet in 1900, ten noordwesten van het plangebied, op perceel 488C2): • 0 m -mv: mislukt als gevolg van overvloedig water Proefnummer kb21d69e-B101 (gezet in 1900, ten noordoosten van het plangebied, op perceel 211T): • 0-1,9 m -mv: Alluviale afzettingen van de rivier de Leie Proefnummer kb21d69e-B13 (gezet in 1930, ten noordoosten van het plangebied, op perceel 433E): • 0-14 m -mv: geen gegevens bekend Proefnummer GEO-71/313-b7 (gezet in 1971, ten noordwesten van het plangebied, in de huidige Leie): • 0-0,5 m -mv: bruine fijnzandhoudende leem met weinig plantenresten, sterk kalkhoudend • 0,5-1 m -mv: bruine weinig fijnzandhoudende leem, enkele zwarte steentjes, sterk kalkhoudend • 1-1,5 m -mv: bruine fijnzandhoudende klei, humusresten, kalkloos • 1,5-5 m -mv: blauwachtige grijze weinig zandhoudende klei, kalkloos • 5-5,5 m -mv: bruinigrijze sterk zandhoudende klei, kalkloos • 5,5-6 m -mv: bruinigrijze leem, weinig humusresten, weinig zandhoudend, kalkhoudend • 6-6,5 m -mv: bruine leem met grijze zandlenzen, weinig humusresten, weinig schelpenbrokjes • 6,5-7 m -mv: grijs leemhoudend zand, veel houtbrokken, veel schelpenbrokstukjes • 7-7,5 m -mv: idem, weinig leemhoudend • 7,5-8,5 m -mv: idem, weinig houtbrokjes • 8,5-9 m -mv: idem, sterk leemhoudend Proefnummer GEO-71/313-b8 (gezet in 1971, ten noorden van het plangebied, in de huidige Leie): • 0-0,5 m -mv: zwarte asse, weinig baksteenfragmentjes, kleine kalksteenbrokjes • 0,5-1 m -mv: bruine leem, kalkhoudend • 1-1,5 m -mv: bruine leem, weinig zwarte steentjes, kalkloos • 1,5-2 m -mv: bruine leem, weinig humusresten, kalkloos • 2-2,5 m -mv: blauwachtige grijze zandhoudende klei, weinig kalkhoudend • 2,5-3 m -mv: idem, sterk kalkhoudend • 3-4 m -mv: idem, weinig zandhoudend • 4-5,5 m -mv: blauwachtige grijze zandhoudende klei, kalkloos • 5,5-6 m -mv: bruine leem, weinig humusresten, kalkhoudend • 6-6,5 m -mv: idem, weinig zandhoudend • 6,5-7 m -mv: grijs sterk leemhoudend zand met weinig

Bron	Informatie
	humusresten, schelpenbrokstukjes • 7-8,5 m -mv: blauwachtig grijs zand, kalkhoudend • 8,5-9 m -mv: idem, sterk leemhoudend Proefnummer GEO-71/313-b9 (gezet in 1971, ten noordoosten van het plangebied, in de huidige Leie): • 0-0,5 m -mv: zwarte asse met bruine leemnoten, baksteenbrokjes, kalksteenbrokjes • 0,5-1 m -mv: bruine weinig fijnzandhoudende leem, weinig kalkhoudend • 1-1,5 m -mv: bruine leem, weinig humusresten en enkele zwarte steentjes, kalkloos • 1,5-2 m -mv: blauwachtige grijze zandhoudende klei, kalkloos • 2-3 m -mv: idem, weinig zandhoudend • 3-4 m -mv: idem, sterk zandhoudend • 4-4,5 m -mv: idem, kalkhoudend • 4,5-5 m -mv: bruine fijnzandhoudende leem, weinig humusresten, schelpenschilfertjes • 5-6,5 m -mv: bruine fijnzandhoudende leem, weinig humusresten, schelpenschilfertjes • 6,5-7 m -mv: idem, weinig leemhoudend • 7-7,5 m -mv: grijs zand, schelpenbrokstukjes • 7,5-8 m -mv: idem, zeer weinig leemhoudend • 8-8,5 m -mv: idem, weinig kleihoudend • 8,5-9 m -mv: idem, meer kleihoudend
Hoogtekaart (afb. 11) ¹³	Ca. 960 cm +TAW
Bodemerosie (afb. 12) ¹⁴	Weinig erosiegevoelig

In de diepere ondergrond ligt in het gehele gebied het Lid van Aalbeke, daterend uit het Tertiair. Het lid bestaat uit donkergrijs tot blauwe vette klei met glimmers.

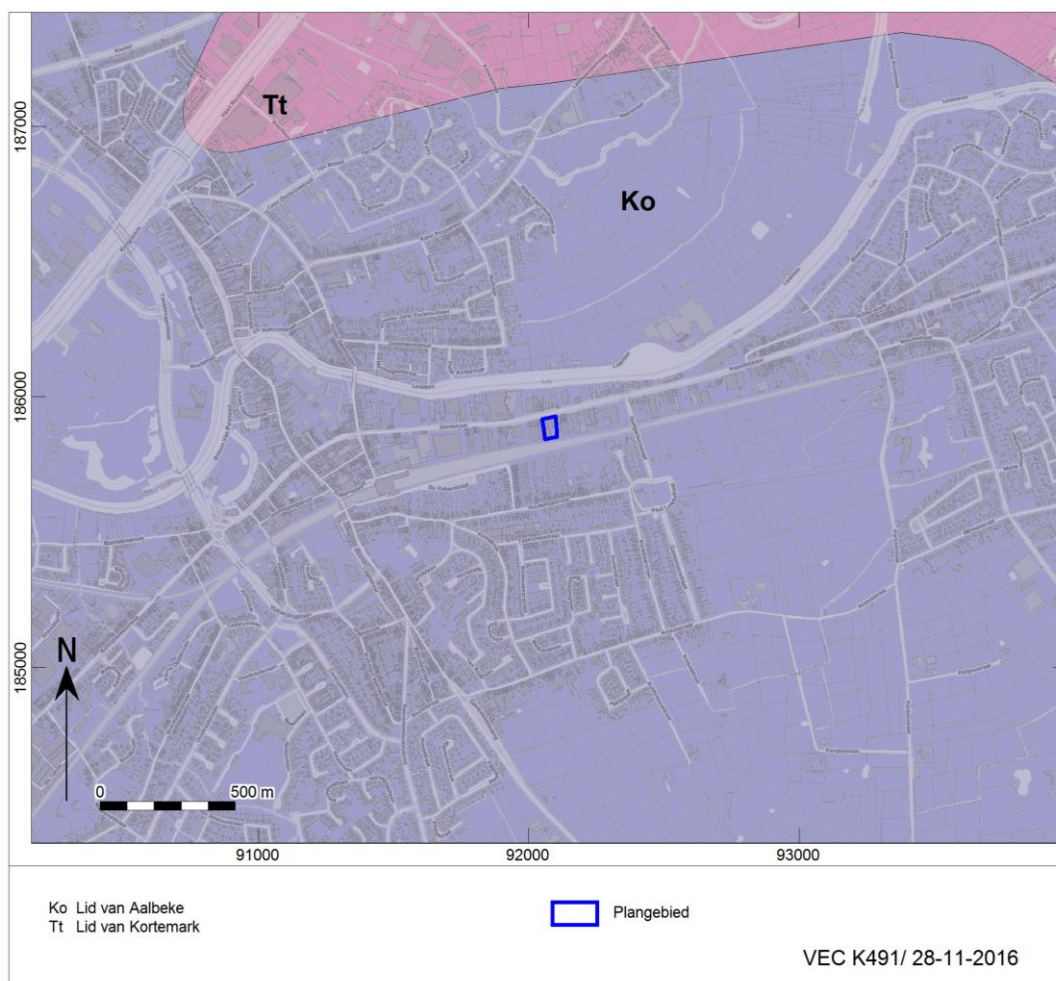
Het lid van Aalbeke is onderdeel van de Formatie van Kortrijk. Deze afzettingen bestaan uit door de zee afgezette (mariene) kleilagen uit het Vroeg-Eoceen, rond 52 miljoen jaar geleden.

De Formatie van Kortrijk bestaat voornamelijk uit klei, soms zandig of siltig. In het oosten, in Brabant en in de Kempen, is de formatie relatief zandiger. Soms komen fossielen of bioturbatie voor. In het uiterste westen van België vormt de formatie een 125 meter dik pakket in de ondergrond, maar naar het oosten toe wordt de dikte geleidelijk aan minder.¹⁵

¹³ <http://www.geopunt.be/kaart>.

¹⁴ <http://www.geopunt.be/kaart>.

¹⁵ https://nl.wikipedia.org/wiki/Formatie_van_Kortrijk.

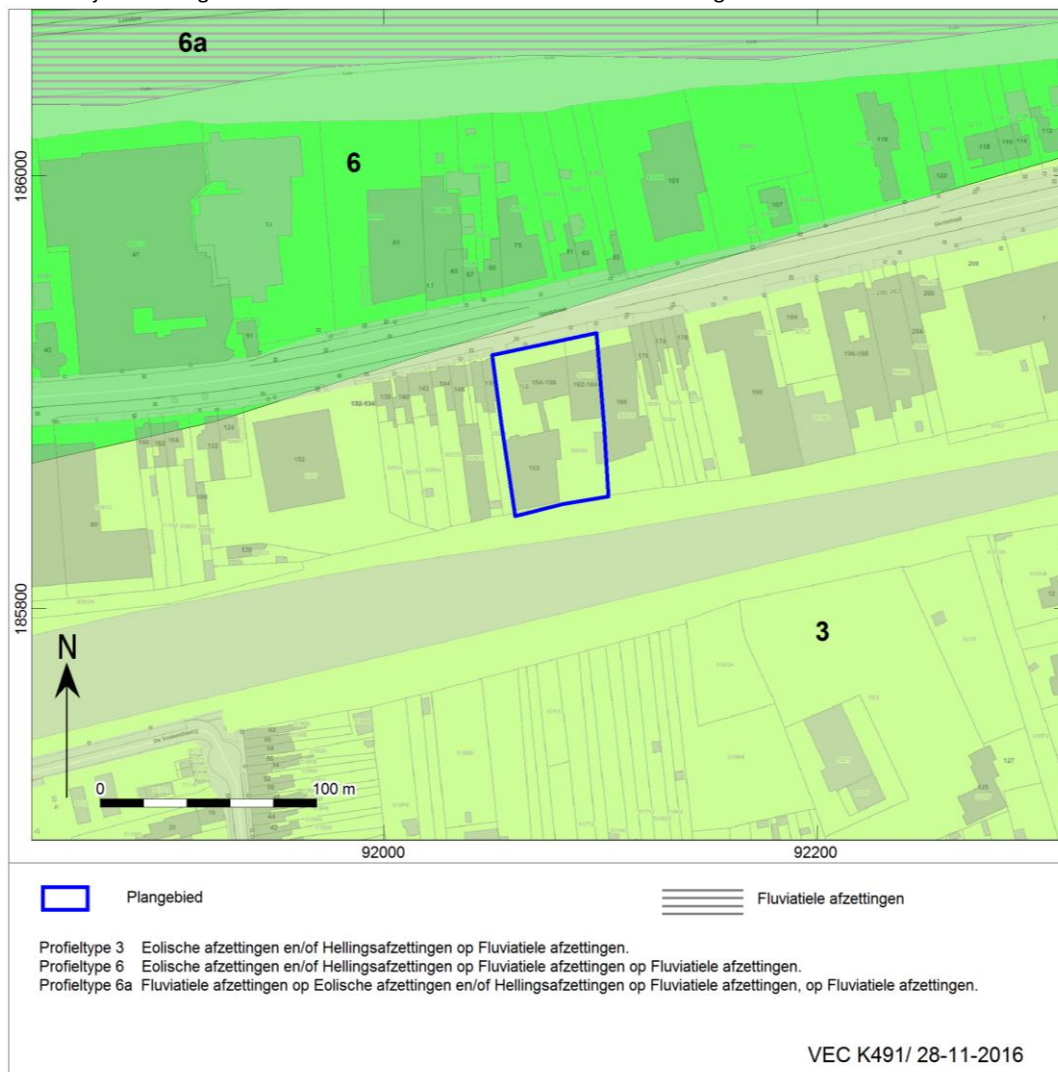

Afb. 7. Locatiekaart van het plangebied op de Tertiaire kaart.

In het gehele plangebied worden de Tertiaire afzettingen afgedekt door Quartairgeologische afzettingen uit het Weichseliaan (Laat Pleistoceen) of uit het vroeg Holoceen. Er komt één profieltype voor in het plangebied: Profieltype 3. Dit type bestaat uit eolische afzettingen bestaande uit zand tot silt van het Weichseliaan of vroeg Holoceen en/of Hellingsafzettingen van het Quartair. Op Fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan:¹⁶ Aan het einde van de ijstijd, 100.000 jaar geleden, smolten de ijskappen en steeg het peil van de zee tot meer normale hoogtes. De zee drong toen een heel eind de Vlaamse vallei binnen, tot aan de mondingen van Dender en Zenne en tot bijna in Mechelen. Waarop dan vervolgens de vallei ten dele met zand en enkele dunne kleilaagjes werd opgevuld, met een maximale dikte van 30 m. Nadat de zee zich weer uit de Vlaamse vallei had teruggetrokken hervatte de erosie weer haar eeuwige werk om het reliëf te nivelleren. Rivierdalen werden weer opgevuld met materiaal uit de tussenliggende gebieden. De zwaarbeladen rivieren verstopten hun eigen beddingen, totdat ongeveer 10.000 jaar geleden het water via de Beneden-Schelde een nieuwe uitweg naar zee vond. Ook de wind speelde in Vlaanderen een geologische rol. Omwille van de sterk uitgebreide ijskappen heerste in Noord-Europa een permanent gebied van hoge druk. De daaruit resulterende sterke noordwest-winden

¹⁶ <http://www.geopunt.be/kaart>.

hadden vrij spel op het tijdens de ijstijden droogliggende kale Noord-zeegebied. Zij konden daardoor grote massa's fijn zand wegblazen en Vlaanderen onder soms 2 meter dikke laag dekzand bedekken.¹⁷

Afb. 8. Locatiekaart van het plangebied op de Quartairgeologische kaart.¹⁸

Volgens de bodemkaart bevindt het onderzoeksterrein zich volledig in een bebouwde zone. Van de oorspronkelijke bodemopbouw lijkt weinig intact te zijn. Ten noorden van het plangebied liggen gronden zonder duidelijke bodemvorming, ten zuiden van het plangebied ligt een bodemtype met verbrokkelde humus of/ en ijzer B horizont. Hier heeft zicht dus wel een bodem kunnen vormen.

Het plangebied valt binnen de randzone van de droge zandgronden aan een buitenbocht van de Leie, een zone die in het verleden interessant voor bewoning was.¹⁹ Echter gezien het plangebied momenteel volledig in een bebouwde zone ligt zal de oorspronkelijke bodemopbouw vermoedelijk volledig afgevlakt en verstoord zijn.

¹⁷ L. Broothaers, 2010.

¹⁸ Bogemans F. (VUB), 2005. Quartairgeologische overzichtkaart van Vlaanderen 1/200.000.

In opdracht van Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling natuurlijke Rijkdommen en Energie.

¹⁹ Opmerking L. Bauters, erfgoedconsulent Oost-Vlaanderen.

Door de opdrachtgever zijn in november 2016 twee boringen geplaatst in het plangebied ten behoeve van een landschappelijk bodemonderzoek. Beide boringen zullen worden besproken. De boringen zijn gezet door Geosonda. Het boorrapport is te vinden in bijlage 3.

Boring B1 is gezet in het noordwesten van het plangebied. De boring had een diepte van 3 m -mv, waarbij het maaiveld 8,82 m +TAW was. De eerste meter wordt geïnterpreteerd als opgevoerde grond. De laatste twee meter als natuurlijk zonder bodemprofiel.

Boring B2 is gezet in het zuidoosten van het plangebied. De boring had een diepte van 1,25 m -mv, waarbij het maaiveld 8,78 m +TAW was. De eerste 30 cm wordt geïnterpreteerd als opgevoerd, de rest als natuurlijk zonder bodemprofiel.

Door de steekproefgrootte (twee) en de tegenstrijdigheid kan echter niet aangetoond worden of het volledige terrein verstoord is dan wel intact is.

Deze boringen die gezet zijn in het plangebied bevestigen het vermoeden dat de bovenste lagen van de bodem van het plangebied geroerd zijn. De hoogtekkaart (zie verderop) laat zien dat het plangebied vlak is en op gelijke hoogte ligt als de omliggende percelen. Dit betekent dat de lagen die worden aangeduid als 'opgebracht' niet direct op de onverstoorde bodem zijn opgebracht, maar dat er eerst een deel van de bodem is afgegraven alvorens de nieuwe lagen zijn opgebracht.

In de omgeving van het plangebied zijn ook enkele boringen geplaatst. Alle boringen zijn gedateerd (1899-1971) en zijn vermoedelijk geplaatst voorafgaand aan (en ten behoeve van de aanleg van) de huidige bebouwing. De mate van intactheid van de bodem op dit moment zal dus niet aan eerder gezette boringen in het onderzoeksgebied zijn op te maken. De boringen die het meest nabij het plangebied liggen worden besproken, maar de resultaten zullen gezien de gedateerdheid van de boringen weinig bijdragen aan het huidige onderzoek.

Proefnummer kb21d69e-B1 is gezet in 1899, ten westen van het plangebied, op perceel 509S5 door Behiels-(Lemmens)-Wetteren. De boring had een diepte van 128,3 m -mv, waarbij het maaiveld 8,5 m +TAW was. De eerste 25 m wordt geïnterpreteerd als Quartair, de diepere lagen als Tertiair.

Proefnummer kb21d69e-B129 is gezet in 1900, ten noordwesten van het plangebied, op perceel 488C2. De uitvoerder is onbekend. De boring is mislukt als gevolg van overvloedig water. Er zijn geen gegevens geregistreerd. Het maaiveld was 8 m +TAW.

Proefnummer kb21d69e-B101 is gezet in 1900, ten noordoosten van het plangebied, op perceel 211T. De uitvoerder is onbekend. De boring had een diepte van 1,9 m -mv, waarbij het maaiveld 8 m -mv was. De sedimenten uit de volledige boring worden als Holoceen afzettingen geïnterpreteerd van de rivier de Leie.

Proefnummer kb21d69e-B13 is gezet in 1930, ten noordoosten van het plangebied, op perceel 433^E door Behiels-(Lemmens)-Wetteren. De boring had een diepte van 14 m -mv, waarbij het maaiveld 8 m +TAW was. Er zijn echter geen gegevens van de boring voorhanden.

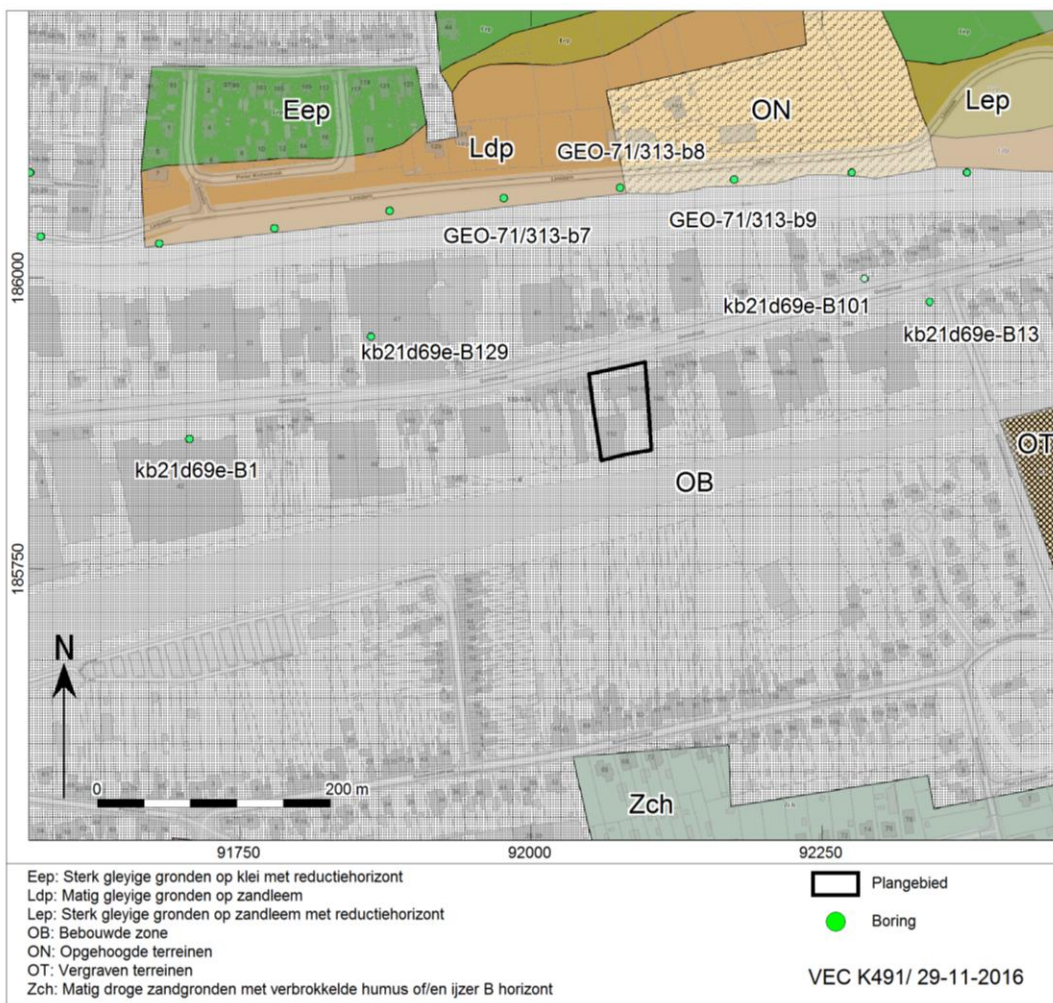
Proefnummer GEO-71/313-b7 is gezet in 1971, ten noordwesten van het plangebied, in de huidige Leie (destijds vermoedelijk juist langs de rand van de Leie), door het Rijksinstituut voor Grondmechanica. De boring had een diepte van 9 m -mv, waarbij het maaiveld 7,92 m +TAW was. De sedimenten uit de volledige boring worden als Quartaire afzettingen geïnterpreteerd.

Proefnummer GEO-71/313-b8 is gezet in 1971, ten noorden van het plangebied, in de huidige Leie (destijds vermoedelijk juist langs de rand van de Leie), door het Rijksinstituut voor Grondmechanica. De boring had een diepte van 9 m -mv, waarbij het maaiveld 7,71 m +TAW was. De sedimenten uit de volledige boring worden als Quartaire afzettingen geïnterpreteerd.

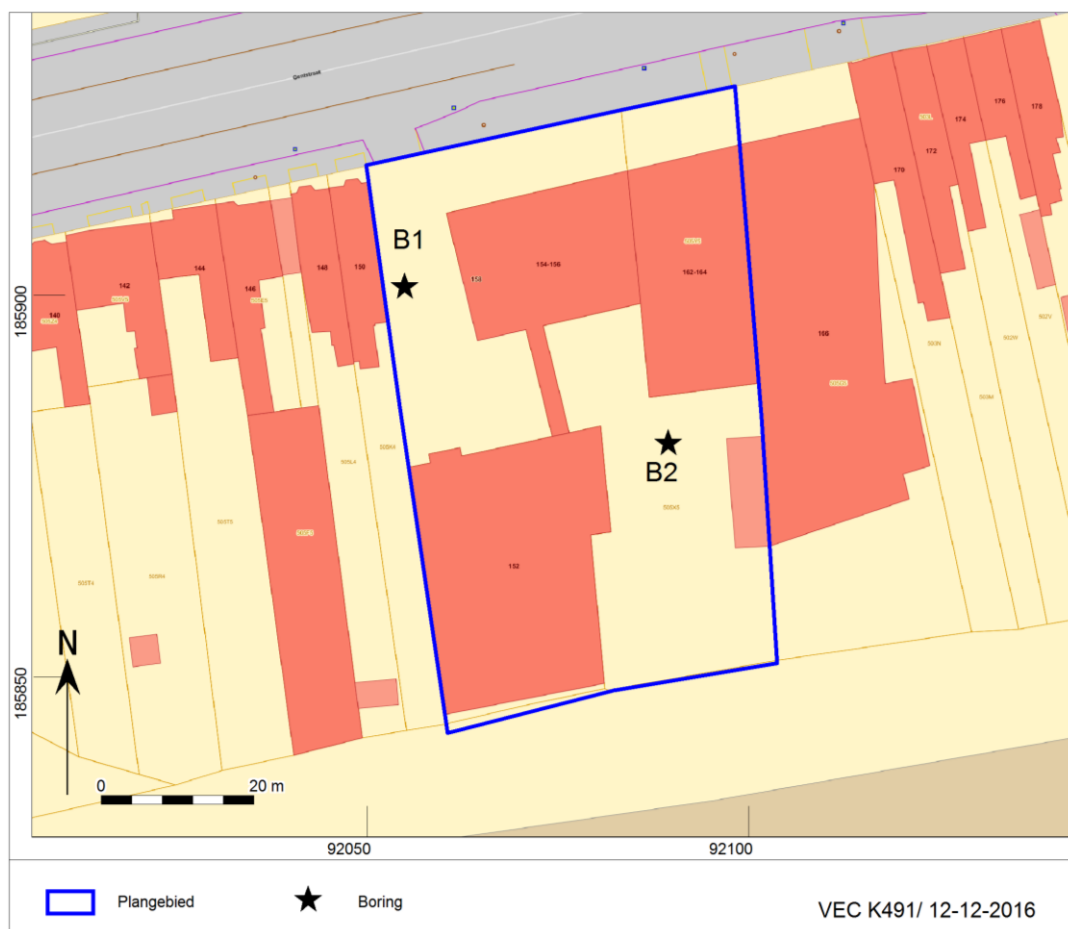
Proefnummer GEO-71/313-b9 is gezet in 1971, ten noordoosten van het plangebied, in de huidige Leie (destijds vermoedelijk juist langs de rand van de Leie), door het Rijksinstituut voor Grondmechanica. De boring had een diepte van 9 m -mv, waarbij het maaiveld 7,68 m +TAW was. De sedimenten uit de volledige boring worden als Quartaire afzettingen geïnterpreteerd.

De boringen uit de omgeving van het plangebied geven aan dat het gebied droge zandgronden betreft, wat in het verleden gunstig zal zijn geweest voor bewoning. Echter aangezien alle boringen hebben plaatsgevonden voorafgaand aan de huidige bebouwing, zal op veel plaatsen de bodem niet meer intact zijn.

De hoogtekkaart geeft aan dat het onderzoeksgebied redelijk vlak is. De locatie van het spoor is in het verleden opgehoogd. De aanzet hiertoe is op de hoogtekkaart waar te nemen net ten zuiden van het plangebied.

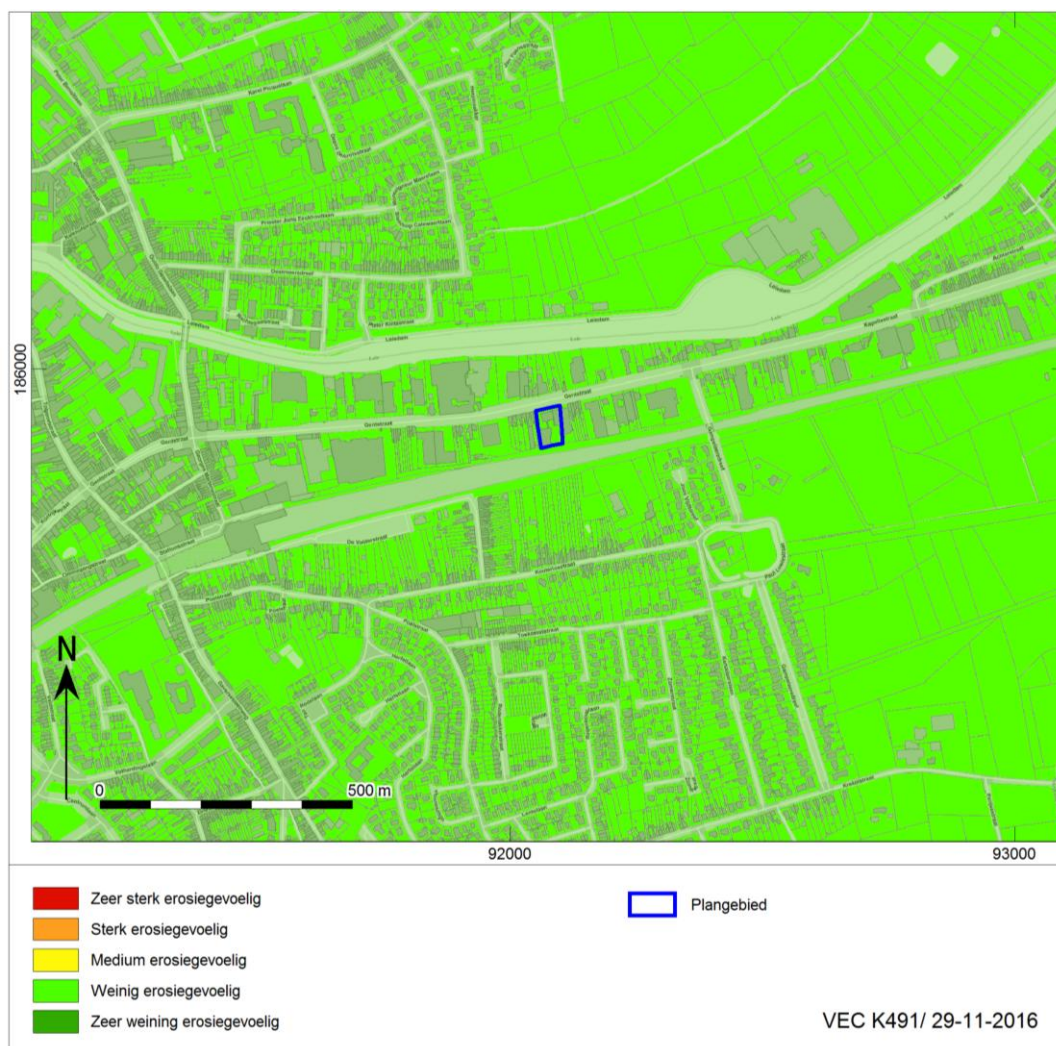
Afb. 9. Het plangebied op de bodemkaart.

Afb. 10. De boringen binnen het plangebied.

Afb. 11. Het plangebied op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen (DHM).

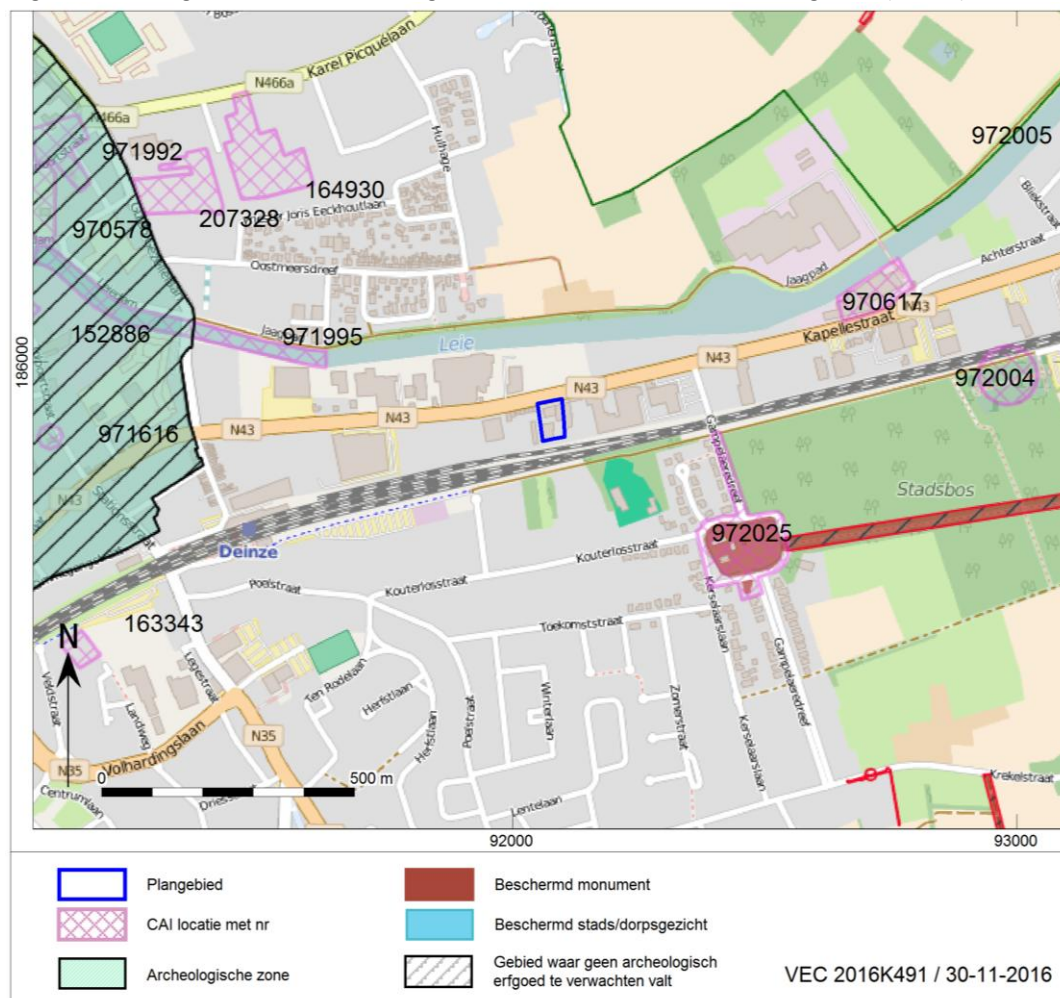
Afb. 12. Het plangebied op de Bodemerosiekaart.

Afb. 13. Het plangebied op een orthofoto uit 1979-1990.

1.2.3 Beschrijving van bekende archeologische waarden

Voor het onderzoeksgebied zijn in de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) van Onroerend Erfgoed de volgende archeologische waarden en ondergrondse bouwhistorische waarden vastgesteld (afb. 14):

Afb. 14. Uitsnede uit de Centraal Archeologische Inventaris van het onderzoeksgebied.

Tabel 4. Overzicht van de verschillende CAI meldingen.

CAI nummer	Omschrijving
152886	Motte
163343	Archeologisch vooronderzoek en losse vondst
164930	Archeologisch vooronderzoek
207328	n.v.t., van dit nummer bestaat geen info
970578	Hospitaal
970617	Kerk
971616	Overwelfde stadsgracht
971992	Klooster
971995	Vondsten bij baggerwerken
972004	Vondstenconcentratie
972005	Losse vondsten
972025	Site met walgracht

In het onderzoeksgebied zijn op basis van de CAI meerdere archeologische meldingen bekend.

CAI-nr. 152886 is de melding van een Motte, een oud kasteel of Prinsenhof uit de Middeleeuwen. Het kasteel is in de 15de eeuw verwoest door de Gentenaren. De melding ligt ten noordwesten van het plangebied, ter hoogte van de historische kern van Deinze.

CAI-nr. 163343 is de melding van een losse vondst in de vorm van een niet geretoucheerde afslag daterende uit de steentijd en een archeologisch vooronderzoek waarbij sporen zijn aangetroffen uit de Nieuwste Tijd in de vorm van paalkuilen, kuilen, smalle greppels, een gracht, spitsporen en een mogelijke waterput. De melding komt van de Landweg, ten westen van het plangebied, nabij de historische kern van Deinze.

CAI-nr. 164930 betreft de melding van een archeologisch vooronderzoek aan de Karel Picquélaan, ten noordwesten van het plangebied. Er zijn geen vondsten gedaan of sporen aangetroffen.

CAI-nr. 207328 wordt vermeld op de CAI kaart, maar er is geen info beschikbaar bij dit CAI nummer. De melding ligt ten noordwesten van het plangebied, nabij de historische kern van Deinze.

CAI-nr. 970578 betreft de melding van hospitaal gesticht begin 13de eeuw. Het pand is gesticht als hospitaal voor een kloostergemeenschap. Het hospitaal is in de 16de eeuw verwoest en kende opnieuw een bloei in de 17de eeuw. Het hospitaal heeft in het begin van de 19de eeuw dienst gedaan als stadsgevangenis en is kort daarna in de 19de eeuw door de zusters als school en klooster in gebruik genomen. Het hospitaal ligt ten noordwesten van het plangebied, ter hoogte van de historische kern van Deinze.

CAI-nr. 970617 betreft de melding van een oude kerk. De kerk is volledig verdwenen, maar zou zijn gebouwd op een Romeinse militaire afweerconstructie van vulkanisch gesteente. Na de afbraak van de kerk is een kapel gebouwd, maar ook deze is in 1956 gesloopt ten behoeve van een veevoederfabriek. De kerk heeft ten noordoosten van het plangebied gelegen.

CAI-nr. 971616 betreft de overwelfde stadsgracht uit de Late Middeleeuwen. De bijbehorende tolpoort is in 1860 gesloopt. De melding ligt ten westen van het plangebied, ter hoogte van de historische kern van Deinze.

CAI-nr. 971992 betreft de melding van een klooster met kapel, vermoedelijk daterende uit de 14de eeuw. Het klooster zou zijn gebouwd op het voormalige Begijnhof. Het klooster is gesloopt in de 16de eeuw, waarna er een kalkhof heeft gestaan, en weer later een wijk met een school. De melding ligt ten noordwesten van het plangebied, ter hoogte van de historische kern van Deinze.

CAI-nr. 971995 betreft de melding van vondsten die gedaan zijn tijdens baggerwerken in de Leie. Het gaat om vondsten uit de IJzertijd of Vroeg Romeinse Tijd in de vorm van aardewerk, een munt, fibulae en bouw materiaal. Ook zijn er enkele Middeleeuwse scherven gevonden. De vondsten zijn gedaan ten noordwesten van het plangebied, ter hoogte van de historische kern van Deinze.

CAI-nr. 972004 betreft een vondstenconcentratie gevonden tijdens een veldprospectie. De vondst betreft Romeinse potscherven. De vondst is gedaan ten oosten van het plangebied.

CAI-nr. 972005 betreft de melding van losse vondsten die gedaan zijn tijdens een veldprospectie. Het betreft silexartefacten en aardewerk met silexvershraling vermoedelijk daterende uit het Neolithicum, potscherven uit de metaaltijden en aardewerk uit de Romeinse Tijd. De vondsten zijn gedaan ten noordoosten van het plangebied.

CAI-nr. 972025 betreft Goed te Gampelaere, een hoeve daterende uit de 14de eeuw. Het was oorspronkelijk een site met een walgracht met centrale motte en tweede rechthoekige gracht. De bebouwing is gesloopt en vernieuwd, de grachten zijn nog aanwezig. Deze melding ligt ten zuidoosten van het plangebied en wordt nog verder toegelicht in hoofdstuk 1.2.4 onder bouwhistorische schets.

In de omgeving van het plangebied zijn verscheidene archeologische meldingen bekend. De meldingen dateren van de Steentijd tot en met de Nieuwste Tijd, maar met name uit de Romeinse Tijd en de Middeleeuwen. De meeste meldingen zijn echter afkomstig uit de historische stadskern van Deinze, op ongeveer een kilometer afstand van het plangebied. De CAI meldingen geven aan dat er in het centrum van Deinze in het verleden veel activiteiten hebben plaatsgevonden, maar geven geen beeld van wat er in het plangebied zelf heeft plaatsgevonden.

1.2.4 Beschrijving van de historische situatie, mogelijke verstoringen en bouwhistorische waarden

Historische situatie

Deinze is een kleine stad met een grote stedelijke geschiedenis omdat het aan het kruispunt lag van twee wegen, Oudenaarde-Brugge en Kortrijk-Gent, die samen te Deinze over de Leie gingen. Dat was de verbinding van vier kasselrijhoofdsteden. Van aan de Knok tot halverwege de Markt liepen die twee wegen samen.

De eerste vermelding van Deinze dateert uit omstreeks 840 als 'Donsa', een verheven plaats ten midden van de meersen. In 880 werd Deinze vernield door de Noormannen. Het is waarschijnlijk bij de heropbouw dat de houten kerk werd vervangen door een romaanse bouw.

In de 13e eeuw kreeg Deinze stadsrechten. Er werden stadsmuren opgetrokken en er werden stadspoorten gebouwd. Deinze had 55 ha binnen de muren. Uit die tijd (of zelfs vroeger) dateert ook de woensdagse markt.

Deinze speelde in de 12e en 13e eeuw ook een rol in de strijd om de stedelijke rechten. Iwein en Daneel Van Aalst waren de heren van Deinze in de 12e eeuw. Daarna was het de graaf van Vlaanderen, tot die aan zijn dochter de stad Deinze als huwelijksgift gaf. Hierna bleef de stad Deinze van de familie.

Deinzenaren namen onder bevel van hun baljuw Arend Drubbel deel aan de Gulden Sporenslog en ontvingen op 13 juli 1302 Willem van Gullik als overwinnaar van die beroemde strijd. Heren van Deinze waren toen de graven van Luxemburg. Toen een van hen keizer van het Heilig Roomse Rijk der Duitse Natie werd, kreeg Deinze zijn stadswapen: de dubbele adelaar met drie rozen (zwart op wit met rode rozen). Zij lieten Deinze echter weer aan de graaf, die Deinze aan zijn broer, Robrecht van Kassel, gaf.

Deinze was klein maar welvarend. Het geraakte steeds meer betrokken in de ruzies tussen de steden en de graaf. En dat veroorzaakte veel oorlogsellende. Zo werd Deinze verschillende malen zwaar vernield: vooral de vernieling van 1382 door de Gentenaars was totaal. Ook alle privilegebrieven en stadsdocumenten waren verbrand. Bij de heropbouw kwam de gotische kerk de romaanse vervangen. De stadshal werd heropgebouwd.

In 1469 voegde Karel de Stoute het bedrijvigste deel van de gemeente Petegem bij Deinze, wat het begin was van een eeuwenlange vete tussen Deinzenaars en Petegemnaars.

Steeds begon de stad ijverig te herleven. Ook na de totale vernieling van 1485. Landbouw, veeteelt, kaarden, spinnen, weven, waren toen hoofdzaak. Handel drijven met eigen producten overspande toen het geheel.

In de 15e eeuw ontstonden schuttersverenigingen en de Rederijkerskamer, die tot op de dag van vandaag zijn blijven bestaan.

De hervormingsperikelen van de 16e eeuw hebben Deinze zwaar toegetakeld. Op het einde van de eeuw lag Deinze totaal verwoest en raakte ontvolkt. De heropbouw duurde tot ver in de 17e eeuw. In die 17e eeuw had Deinze echter zeer veel te lijden van de Franse invallen. De Oostenrijkse tijd was in de 18e eeuw een verademing; toch weer onderbroken door Franse invallen.

Het industriële leven, naar de normen van toen, herstelde zich. Textiel, landbouw, brouwerijen, stokerijen, leefden. En dan kwam de Franse tijd die het oude bestel overhoop wierp. Honderden mensen in de streek werden opgeroepen in militaire dienst. Jeneverstokerijen werkten dag en nacht. Textiel had een groot afzetgebied. Deinze floreerde maar leed ook onder zware belastingsdruk.

In 1792 brandde de stadshalle, die midden op de markt stond, totaal af. Ze werd niet meer herbouwd. Pas in 1842 zou een nieuw stadhuis in gebruik genomen worden.

In WO I en II deelde Deinze zwaar in het oorlogsgebeuren. Na die oorlogen kwamen de veevoederfabrieken op. Zijde- en bretellenproductie en –verwerking, kinderspeelgoed, veevoerders en meelproductie zijn hier nog aan de orde. Van de 39 stokerijen uit de Franse tijd is er slechts één overgebleven.

In 1971 werden Petegem, Astene en Zeveren door fusie bij Deinze gevoegd. In 1977 kwamen Gottem, Wontergem, Grammene, Vinkt, Meigem, Sint-Martens-Leerne en Bachte-Maria-Leerne er nog bij.²⁰

²⁰ <http://www.deinze.be/korte-historiek.html>

Bouwhistorische schets

Binnen het plangebied zijn geen bouwhistorische monumenten, waarden of relictten aanwezig. Rondom het plangebied aan de Gentsesteenweg bevinden zich enkele relictten, welke zijn vastgesteld als bouwkundig erfgoed. De relictten zijn echter niet beschermd. De meest nabijgelegen relictten bestaan uit twee villas, woonhuizen en bedrijfsgebouw fietsenfabriek, ensemble van drie stadswoningen en een stoommaalderij.

Ten zuidoosten van het plangebied ligt Goed te Gampelaere, een beschermd monument (zie ook CAI-nr. 972025). Het Goed te Gampelaere was de zetel van een gelijknamige heerlijkheid waarvan archiefstukken teruggaan tot 1390. Het '-laer' toponiem wijst mogelijk op een nog oudere Germaanse oorsprong. Het ging om een moated site of site met walgracht met motte-toponiem, met afzonderlijk omgracht opperhof en neerhof. De omgrachting symboliseerde de macht van de heer en veruiterlijkte zijn prestige. Begin 15de eeuw was het goed eigendom van een Gents patriciër, Joos Vijd. Het landboek van Astene van 1760 beschrijft het "hof, boomgaert ende motte", eigendom van de heer Opsomer en toont in kaart een circulaire walgracht met onbebouwde motte en min of meer rechthoekige buitenwal met neerhof, gelegen te midden van de bossen. Dezelfde toestand is terug te vinden op de Ferrariskaart van 1771-78. Het primitieve kadasterplan van 1822 toont nog de dubbele omwalling en voor het eerst ook de dreven die het goed met de nabije straten en met het kasteel verbindt. Deze dreven moeten dus tussen 1778 en 1822 aangelegd zijn. Volgens kadastergegevens verdween de binnenwal en motte circa 1848. Op latere topografische kaarten is deze omwalde motte dan ook niet meer te zien. De oude hoevegebouwen werden eind 19de eeuw vernieuwd. De grote stallen, op het moment van bescherming (1995) deels woning, werden aangepast na de Tweede Wereldoorlog. De buitenwal bleef echter als duidelijke getuige in het landschap bestaan. De plaats van de motte en sporen van de binnenwal zijn nog afleesbaar in de weide voor het huis.

Afb. 15. Goed te Gampelaere, een beschermd monument ten zuidoosten van het plangebied.

Historische kaarten

De historische situatie is op verschillende kaarten als volgt:

Tabel 5. Overzicht van de verschillende geraadpleegde (historische) kaarten.

Bron	Jaartal	Historische situatie
Fricx Kaarten ²¹	1712	Op de Fricx kaarten is het gebied nog niet in gebruik. De locatie is bij benadering weergegeven.
Ferraris kaarten ²²	1771-1778	Volgens de Ferraris kaarten begint de omgeving langzaam gecultiveerd te worden. Het goed te Gampelaere is al zichtbaar op de kaart. Het plangebied ligt grotendeels nog in een bos. Het noordelijke gedeelte van het plangebied lijkt agrarisch in gebruik te zijn genomen. De Gentsesteenweg heeft al zijn huidige verloop.
Atlas der buurtwegen ²³	Ca. 1840-1850	De gehele omgeving, inclusief het plangebied is opgedeeld in percelen en vermoedelijk in gebruik als akkerland of weiland. Ten zuiden van het plangebied loopt al de voorganger van het huidige treinspoor.
Vandermaelen kaarten ²⁴	1846-1854	Er is weinig verschil te zien met de Atlas der buurtwegen. Het plangebied is vermoedelijk in gebruik als akker.
Poppkaarten	Na 1842	Ook op de Poppkaarten is hetzelfde beeld te zien als op de Atlas der buurtwegen en de Vandermaelen kaart.
Topografische kaart ²⁵	1966-1967	Er is veel bebouwing ontstaan langs de Gentsesteenweg. De bebouwing binnen het plangebied lijkt grotendeels al zijn huidige vorm te hebben. Alleen het pand in het zuidwestelijke gedeelte van het plangebied lijkt nog niet te bestaan.
Luchtfoto ²⁶	1971	De luchtfoto van 1971 geeft hetzelfde beeld als de topografische kaart van 1966-1967.
Luchtfoto ²⁷	2013-2015	Hier is de huidige situatie van het plangebied zichtbaar. Het gebouw in het zuidwestelijke gedeelte van het plangebied is nu ook aanwezig.

Op basis van raadpleging van het historisch kaartmateriaal, in combinatie met het huidig gebruik van het gebied, kenmerkt het plangebied zich door een in het verleden lage- en momenteel hoge dichtheid van bebouwing.

Eugène Henri Frickx (1644-1730) kwam uit een Brusselse drukkersfamilie. Tussen 1706 en 1712 publiceerde hij 24 kaartbladen die het huidige Belgische grondgebied overdekken. De schaal van deze kaarten varieert tussen 1:110 000 en 1:120 000. Het kaartmateriaal is niet altijd even accuraat en betrouwbaar. De exacte locatie van het plangebied kan dus afwijken. Het plangebied zoals aangegeven op de kaart is een

²¹ Fricx 1712.

²² Ferraris 1771-1778.

²³ onbekend 1840-1850.

²⁴ Vandermaelen 1846-1854.

²⁵ <http://www.cartesius.be>.

²⁶ <http://www.geopunt.be/kaart>.

²⁷ <http://www.geopunt.be/kaart>.

benadering. Op de Fricx kaarten is het gebied nog niet gecultiveerd.

Afb. 16. Het plangebied op de Fricx kaarten.

De Ferrariskaarten (Carte de Ferraris) zijn een verzameling van 275 gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden. Zij kwamen tussen 1771 en 1778 tot stand onder leiding van Joseph de Ferraris, generaal bij de Oostenrijkse artillerie, veldmaarschalk in de Oostenrijkse Nederlanden. Het is de eerste systematische en grootschalige kartering, zowel in "België" als in heel West-Europa.²⁸ Hieruit blijkt dat de omgeving het plangebied (met name ten westen) langzaam gecultiveerd begint te worden. Het goed te Gampelaere is al zichtbaar op de kaart. Het plangebied ligt grotendeels nog in een bos. Het noordelijke gedeelte van het plangebied lijkt agrarisch in gebruik te zijn genomen. De Gentsesteenweg heeft al zijn

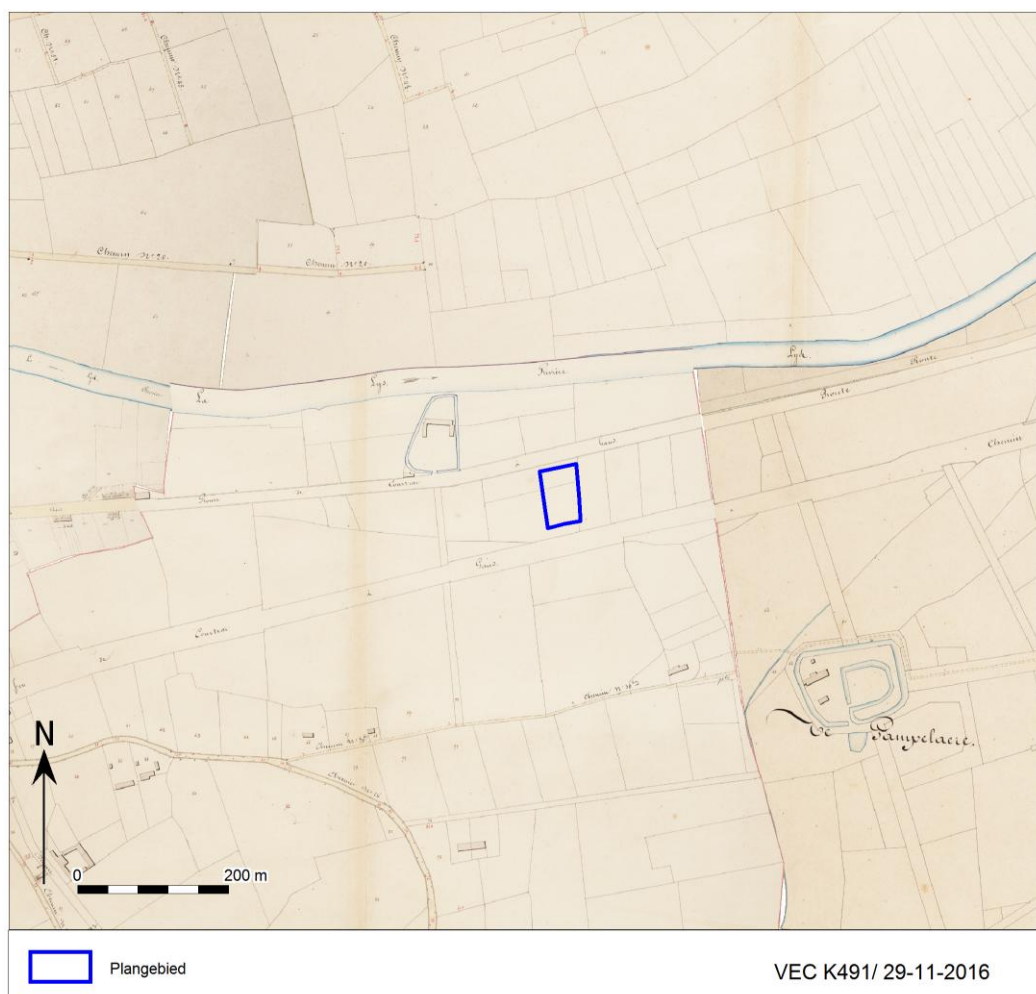
²⁸ <http://nl.wikipedia.org/wiki/Ferrariskaarten>.

huidige verloop.

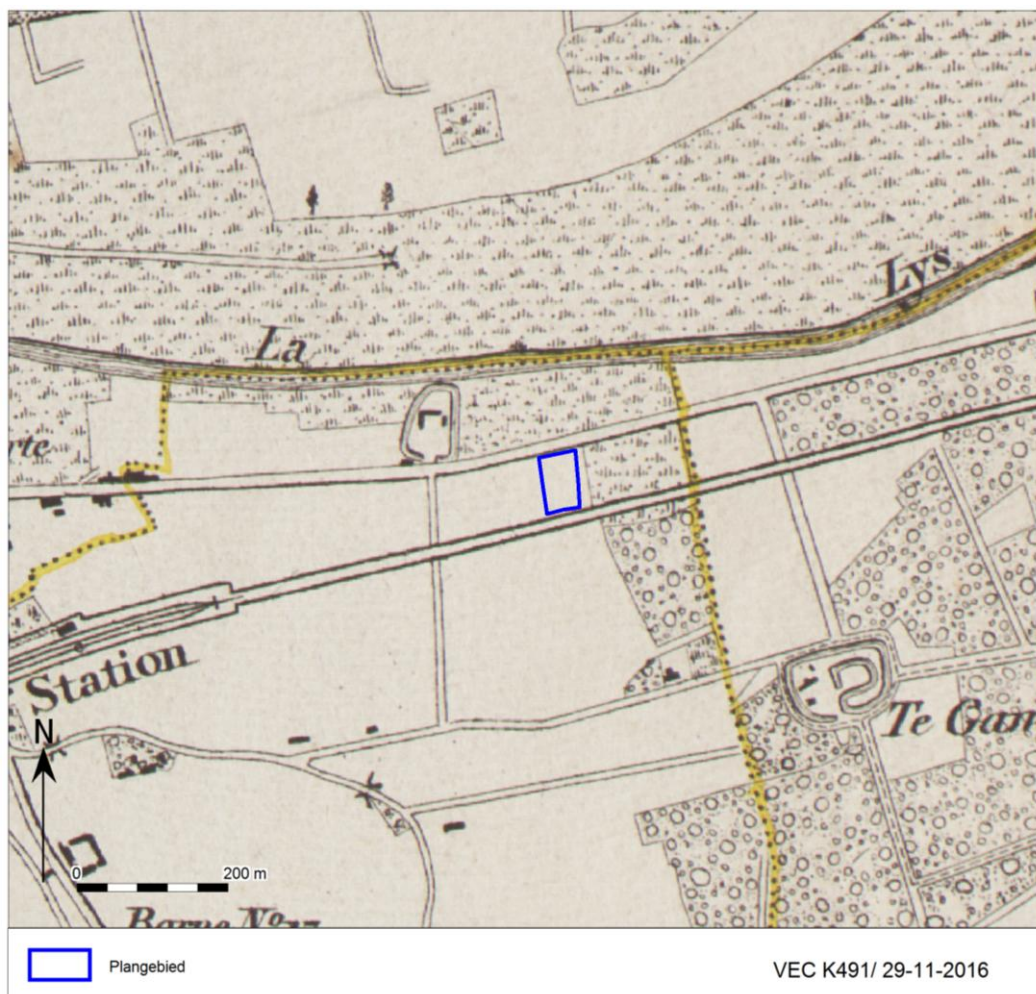
Afb. 17. Het plangebied op de Ferraris kaart.

Circa 60 jaar later werd de Atlas der Buurtwegen uitgegeven (afb. 18). Dit is een verzameling van boeken met overzichts- en detailplannen, daterend van rond 1840. Hierop valt af te lezen dat het plangebied en de omliggende terreinen volledig zijn opgedeeld in percelen en vermoedelijk in gebruik zijn als akkerland of weiland. De bomen van het bos zijn gerooid. Ten zuiden van het plangebied loopt al de voorganger van het huidige treinspoor.

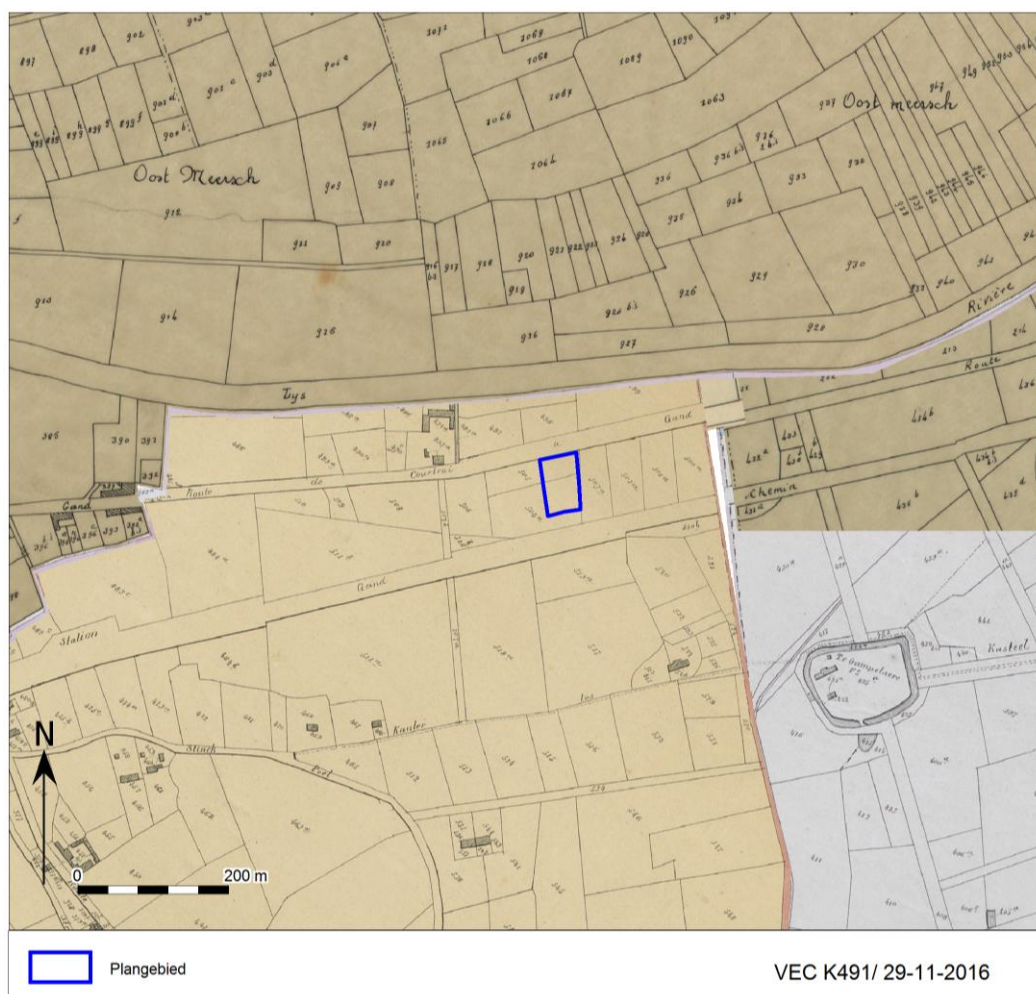
Afb. 18. Het plangebied op de Atlas der Buurtwegen.

Een zestal jaar later zijn de Vandermaelenkaarten samengesteld. Dit is een verzameling historische kaarten gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869). Zijn "*Carte topographique de la Belgique*" is gemaakt tussen 1846 en 1854 op 250 folio's op schaal 1: 20.000. Op deze kaart is weinig verschil te zien met de Atlas der buurtwegen. Het plangebied is vermoedelijk in gebruik als akker.

Afb. 19. Het plangebied op de Vandermaelenkaarten.

Met de Popp-kaarten wordt de verzameling van kadasterkaarten bedoeld die in de 19de eeuw uitgegeven werd door de Brugse drukker-uitgever Philippe Chrétien Popp (1805-1879). Deze kaarten waren een gecommmercialiseerde versie van het toenmalig kadaster van België en bevatten vele gegevens over gronden en percelen. Nadat Philippe Vandermaelen al in 1836 toelating had gekregen om de kadastergegevens te gebruiken en in kaart te brengen, kreeg ook Popp deze toelating in 1842. Door het overlijden van Popp werd zijn 'Atlas cadastral parcellaire de la Belgique' niet afgemaakt. Deze kaart brengt het kadaster duidelijk in beeld. Ook op de Poppkaarten is hetzelfde beeld te zien als op de Atlas der buurtwegen en de Vandermaelen kaart. Het plangebied lijkt nog steeds als akker of weiland in gebruik te zijn.

Afb. 20. Het plangebied op de Popp-kaarten.

Op de topografische kaart van 1966-1967 is te zien dat er veel bebouwing is ontstaan langs de Gentsesteenweg. De bebouwing binnen het plangebied lijkt grotendeels al zijn huidige vorm te hebben. Alleen het pand in het zuidwestelijke gedeelte van het plangebied lijkt nog niet te bestaan.

Afb. 21. Het plangebied op de Topografische kaart van 1966-1967.

De luchtfoto's van 1971 geven hetzelfde beeld als de topografische kaart van 1966-1967.

Afb. 22. Het plangebied op de luchtfoto's van 1971.

Op de luchtfoto's van 2013-2015 is de huidige situatie van het plangebied zichtbaar. Het gebouw in het zuidwestelijke gedeelte van het plangebied is nu ook aanwezig.

Afb. 23. Het plangebied op de luchtfoto's van 2013-2015.

1.2.5 Potentieel tot kennisvermeerdering, verwachting en conclusie

De voor het bureauonderzoek opgestelde onderzoeksvraag *“Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is de specifieke archeologische verwachting?”* kan als volgt worden beantwoord:

Het plangebied valt binnen de randzone van de droge zandgronden aan een buitenbocht van de Leie, een zone die in het verleden interessant voor bewoning was. Echter gezien het plangebied momenteel volledig in een bebouwde zone ligt zal de oorspronkelijke bodemopbouw vermoedelijk volledig afgevlakt en verstoord zijn.

De boringen die gezet zijn in het plangebied tonen dat de bovenste lagen van de bodem van het plangebied geroerd zijn. Echter op basis van deze boringen kan dit niet veralgemeend worden voor het gehele gebied. De hoogtekartaat laat zien dat het plangebied vlak is en op gelijke hoogte ligt als de omliggende percelen. Dit betekent dat de lagen die worden aangeduid als ‘opgebracht’ niet direct op de onverstoorde bodem zijn opgebracht, maar dat er eerst een deel van de bodem is afgegraven alvorens de nieuwe lagen zijn opgebracht.

In de omgeving van het plangebied zijn verscheidene archeologische meldingen bekend. De meldingen dateren van de Steentijd tot en met de Nieuwste Tijd, maar met name uit de Romeinse Tijd en de Middeleeuwen. De meeste meldingen zijn echter afkomstig uit de historische stadskern van Deinze, op ongeveer een kilometer afstand van het plangebied. De CAI meldingen geven aan dat er in het centrum van Deinze in het verleden veel activiteiten hebben plaatsgevonden, maar geven geen beeld van wat er in het plangebied zelf heeft plaatsgevonden. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid dat de huidige bebouwing eventuele archeologische resten grotendeels of volledig hebben verstoord.

Het historisch kaartmateriaal geeft de transitie van natuurlijke bos, weide of heidegrond naar vermoedelijke akker weer. Pas aan het eind van de vorige eeuw lijkt het plangebied zelf pas echt in gebruik te worden genomen. De hoeveelheid bebouwing is in de loop der jaren gegroeid langs de Gentsesteenweg en de huidige bebouwing in het plangebied is aangelegd.

In de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd lijkt er echter geen activiteit te hebben plaatsgevonden in het plangebied die van relevante archeologische waarde kan zijn.

Er worden daarom archeologische resten verwacht vanaf het Laat-Paleolithicum tot en met de Middeleeuwen. Alle resten zijn te verwachten vanaf het maaiveld. Vanaf het Neolithicum kan een sporenvlak verwacht worden vanaf het maaiveld tot een diepte van maximaal 1 m -mv.

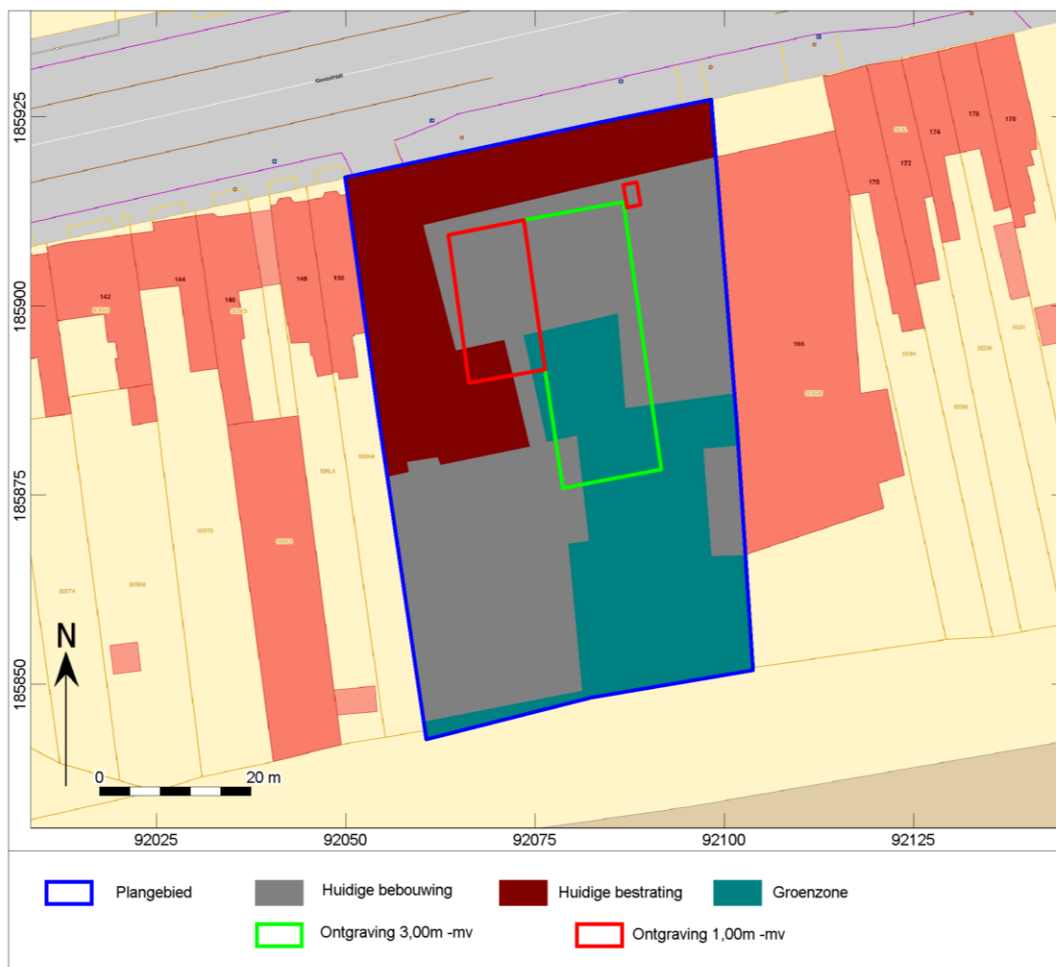
Vrijwel alle geplande werkzaamheden zullen plaatsvinden onder de huidige bebouwing en wegenis. Enkel een oppervlakte van 270m² zal plaatsvinden op de huidige groenzone. Om een weg aan te leggen wordt de bodem eerst ontgraven om de wegverharding te kunnen plaatsen. Wegenis bestaan over het algemeen uit een aardebaan met daarop een zandlaag (bijvoorbeeld 500 mm), een puinfundering (bijvoorbeeld 200 mm) en asfaltverharding (bijvoorbeeld 100 mm). Zo zal al snel een diepte van 50-80 cm -mv verstoord zijn door de huidige weg.²⁹ Op basis van boring 1 zal een verstoring van 1,00m –mv veroorzaakt zijn op de plaatsen waar momenteel de wegenis is gelegen. Echter op basis van één boring is het niet mogelijk om een veralgemening te maken over het gehele bestrate gebied.

Op de plaats waar de gebouwen zich momenteel bevinden is de exacte verstoring niet geweten. Er kan echter wel vanuit gegaan worden van een minimale verstoring van 1,00m –mv. Een oppervlakte van 195m² dat momenteel in gebruik is als gebouw, zal bebouwd worden en een verstoring van 1,00m –mv veroorzaken. Op deze manier zal er geen extra verstoring plaatsvinden.

Over een oppervlakte van 210m² wordt een ontgraving van 3 m -mv voor de kelder en bijhorende opslagplaats uitgevoerd. Het grootste gedeelte van dit gebied is echter al tot 1,00m-mv verstoord door de huidige bebouwing en de weg wat aangetoond is door boring 1. Er dient echter rekening gehouden te worden dat op basis van één boring geen veralgemening gemaakt kan worden over het gebied.

Op een oppervlakte van ca. 240 m² bevindt zich momenteel tuin (groenzone op het plangebied op afbeelding 24). Dit gedeelte van het plangebied lijkt in het verleden niet bebouwd te zijn geweest. Er bestaat hier een mogelijke kans op het aantreffen van archeologische resten vanaf het Laat-Paleolithicum tot en met de Middeleeuwen. Er dient hier echter ook rekening gehouden te worden met een verstoring van de bodem als gevolg van de waarschijnlijkheid dat voorafgaande aan de bebouwing langs de Gentsesteenweg het gehele onderzoeksgebied is afgevlakt en verstoord kan zijn door het bouwrijp maken van de grond. Boring 2 in het plangebied bevestigt dat het plangebied hier ten minste tot op 0,3 m -mv verstoord is. Deze boring kan echter niet over het gehele gebied aantonen dat het verstoord is. Afbeelding 24 geeft een overzicht van de verstoorde zones in het plangebied.

²⁹ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Wegverharding>.

Afb. 24. Het plangebied met de verwachte verstoringsdieptes en de geplande ontgravingen.

Onder het oppervlakte (circa 240m²) wat momenteel in gebruik is als tuin (groenzone) zou nog een trefkans kunnen zijn op archeologische resten van het Laat-Paleolithicum tot en met de Middeleeuwen. Hier wordt een ingreep gepland van 60cm –mv. Daarnaast zal hier ten behoeve van de nieuw geplande bouwwerken een geringe ontgravingsdiepte van 0,6m -mv gaan plaatsvinden: het terrein wordt opnieuw bouwrijp gemaakt en er worden sleuven gegraven ten behoeve van de fundering. Op basis van de resultaten van boring 2 kan aangetoond worden dat er reeds een verstoring/ophoging plaatsgevonden heeft van 30cm. Deze boring kan echter niet voldoende aantonen dat het gehele gebied verstoord is.

De beantwoording van de overige onderzoeksvraag is als volgt:

- *Worden mogelijk archeologische resten bedreigd door de geplande werkzaamheden?*

Op basis van het bureauonderzoek is gebleken dat het grootste deel van het plangebied reeds zal zijn verstoord. Echter op basis van bovenstaande boringen kan omwille van de steekproefgrootte en de tegenstrijdigheid van de resultaten niet aangetoond worden hoe groot de verstoring is in het gehele plangebied. Omwille van deze redenen dient er een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd te worden om de huidige verstoring en potentie op intacte archeologische resten te toetsen.

1.2.6 Samenvatting

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in december 2016 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Gentsesteenweg te Deinze. De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de nieuwbouw plannen van een McDonald's.

Het plangebied valt binnen de randzone van de droge zandgronden aan een buitenbocht van de Leie, een zone die in het verleden interessant voor bewoning was. De boringen die gezet zijn in het plangebied tonen dat de bovenste lagen van de bodem van het plangebied geroerd zijn. Echter op basis van deze boringen kan

dit niet veralgemeend worden voor het gehele gebied. De hoogtekartaat laat zien dat het plangebied vlak is en op gelijke hoogte ligt als de omliggende percelen. Dit betekent dat de lagen die worden aangeduid als 'opgebracht' niet direct op de onverstoorde bodem zijn opgebracht, maar dat er eerst een deel van de bodem is afgegraven alvorens de nieuwe lagen zijn opgebracht.

In de omgeving van het plangebied zijn verscheidene archeologische meldingen bekend. De meldingen dateren van de Steentijd tot en met de Nieuwste Tijd, maar met name uit de Romeinse Tijd en de Middeleeuwen. De meeste meldingen zijn echter afkomstig uit de historische stadskern van Deinze, op ongeveer een kilometer afstand van het plangebied.

Het historisch kaartmateriaal geeft de transitie van natuurlijke bos, weide of heidegrond naar vermoedelijke akker weer. Pas aan het eind van de vorige eeuw lijkt het plangebied zelf pas echt in gebruik te worden genomen. In de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd lijkt er echter geen activiteit te hebben plaatsgevonden in het plangebied die van relevante archeologische waarde kan zijn.

Er worden daarom archeologische resten verwacht vanaf het Laat-Paleolithicum tot en met de Middeleeuwen. Alle resten zijn te verwachten vanaf het maaiveld. Vanaf het Neolithicum kan een sporenvak verwacht worden vanaf het maaiveld tot een diepte van maximaal 1 m -mv.

Op basis van het bureauonderzoek is gebleken dat het grootste deel van het plangebied reeds zal zijn verstoord. Echter op basis van bovenstaande boringen kan omwille van de steekproefgrootte en de tegenstrijdigheid van de resultaten niet aangetoond worden hoe groot de verstoring is in het gehele plangebied. Omwille van deze redenen dient er een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd te worden om de huidige verstoring en potentie op intacte archeologische resten te toetsen.

2 Landschappelijk bodemonderzoek

2.1 Inleiding

Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. Tevens wordt met het landschappelijk bodem onderzoek de mate van intactheid van de bodem en de daarmee samenhangende archeologische potentie bepaald.

Het leidt tot beantwoording van de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van de ondergrond in het plangebied?
- In hoeverre is deze opbouw nog intact?
- Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied?
- Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het TAW?
- Alhoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, zijn er desondanks toch archeologische indicatoren aangetroffen?

Zo ja:

- Op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het TAW zijn deze archeologische indicatoren aangetroffen?
- Wat is de horizontaal ruimtelijke spreiding van deze archeologische indicatoren?
- Wat is de aard en ouderdom van deze indicatoren?
- In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?
- In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door toekomstige planontwikkeling?
- Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?

2.2 Uitvoeringsplan veldwerkzaamheden landschappelijk booronderzoek

Voor het beantwoorden van de in par. 2.2.1 genoemde onderzoeksvragen is de volgende onderzoeksmethode toegepast:

Aantal boringen:	5
Boorgrid:	Zo optimaal mogelijk verspreid over het terrein, spreiding afhankelijk van bebouwing en andere obstakels.
Diepte boringen:	Max. ca. 2 m –mv
Boormethode:	Edelman met diameter 7cm ³⁰
Bemonstering:	Versnijden en/of verbrokkelen

De bodemtextuur en archeologische indicatoren worden beschreven volgens het FAQ Unesco systeem (A, E, B, C; met waar nodig onderverdelingen). De X- en Y-coördinaten worden ingemeten met een GPS of een *Robotic Total Station (RTS)* met een nauwkeurigheid van 1 cm (planimetrie in Lambertcoördinaten (EPSG:31370)). De Z-coördinaten worden tevens tot op 1 cm nauwkeurig bepaald, op basis van de Tweede Algemene Waterpassing.

Hoewel een landschappelijk bodemonderzoek niet als primair doel het opsporen van archeologische vindplaatsen en indicatoren heeft, zullen eventuele relevante archeologische vondsten wel worden verzameld en indien mogelijk globaal worden gedetermineerd. Ook voor het onderzoek relevante bodemlagen zullen worden bemonsterd.

³⁰ Ten behoeve van de boringen in de parking (4 en 5) is met een asfaltboor de verharding verwijderd.

2.3 Resultaten Landschappelijk bodemonderzoek

2.3.1 Actuele situatie

Het terrein bestaat uit een grasveld (ter plaatse van boringen 1, 2 en 3) en een geasfalteerde parking (boringen 4 en 5).

2.3.2 Lithologische beschrijving

De boorgegevens worden gepresenteerd in Bijlage 3. De locaties van de boringen is weergegeven op afb. 25.

Boring 2 wordt beschouwd als referentieboring, omdat de bodemopbouw als representatief voor een groot deel van het terrein kan worden beschouwd. Zie voor een foto van deze boring afb. 26. In deze boring zijn de volgende pakketten onderscheiden:

Pakket	Diepte (cm –mv)	Omschrijving	Interpretatie
1	0-55	Zeér fijn lemig zand, donker bruingrijs	A1a
2	55-80	Zeér fijn lemig zand, donkergrijs	A1a
3	80-105	Zeér fijn lemig zand, bruingrijs	BC1-horizont
4	105-130	Zeér fijn lemig zand, lichtbruingrijs	C1-horizont

Het onderste aangetroffen pakket (4) in boring 2 bestaat uit lichtbruingrijs zeer fijn lemig zand. Het pakket is lithostratigrafisch geïnterpreteerd als eolische afzetting uit het Laat-Weichseliaan. Bodemkundig gezien wordt het pakket geclassificeerd als C-horizont. Daarboven bevindt zich een pakket bruingrijs zeer fijn lemig zand (3), dat is geïnterpreteerd als BC-horizont. Boven deze horizont zijn twee donker(bruin)grijze pakketten zeer fijn lemig zand aangetroffen (2 en 1), die met name bovenin (pakket 1) veel recente puinresten bevatten.

In boring 1 is bodemopbouw iets afwijkend. Ook hier bestaat het onderste aangetroffen pakket (4) in deze boring uit grijs zeer fijn lemig zand, afgewisseld met lagen zandleem. Het pakket is lithostratigrafisch geïnterpreteerd als eolische afzetting uit het Laat-Weichseliaan. Bodemkundig gezien wordt het pakket geclassificeerd als C-horizont.

Pakket 3 kenmerkt zich door een door inspoeling van humus veroorzaakte donker grijsbruine kleur. Het pakket is ca. 25 cm dik en geïnterpreteerd als Bh-horizont. Pakket 2 is lichter van kleur (bruingrijs), eveneens 25 cm dik en geïnterpreteerd als E-horizont. Pakket 1 tenslotte is geïnterpreteerd als bouwvoor (verploegde A-horizont).

In alle overige boringen zijn echter de E- en/of B-horizont afwezig. In plaats daarvan is er tot een diepte van ca. 80 à 90 cm –mv een omgewerkt pakket aanwezig, wat wordt gekenmerkt door vlekken (geroerde grond) en puinresten (A1a- en A1p-horizonten). Een voorbeeld hiervan is boring 3 (zie afb. 27). In de boringen 3 en 4 is de oorspronkelijke bodem dus verstoord tot in de C-horizont. In boring 2 is nog een restant van een BC-overgangshorizont aangetroffen.

In boring 5 kon overigens wegens overmatig puin in de ondergrond niet dieper worden geboord dan 55 cm –mv.

Afb. 25. Boorpuntenkaart.

Afb. 26. Foto boring 2. De boorstang is 1 m lang. Onder de boorstang bevindt zich (van rechts naar links) het opgeboorde materiaal van 0-100 cm –mv; boven de boorstang 100-130 cm-mv.

Afb. 27. Foto boring 3. De boorstang is 1 m lang. De onderste rij toont (van rechts naar links) het opgeboorde materiaal van 0-100 cm –mv; daarboven 100-130 cm-mv.

2.3.3 Interpretatie

Het booronderzoek heeft deze verwachting uit het bureauonderzoek verduidelijkt. Behalve in boring 1 is in de boringen geen intacte bodem aangetroffen en is de bodem tot 80 à 90 cm –mv omgewerkt. Voor zover intact, is de natuurlijke bodem te classificeren als lemig zandbodem met humus-B-horizont. Aangenomen dat de boringen een representatief beeld geven van de opbouw van de bodem, kan worden geconcludeerd dat het archeologisch relevante niveau grotendeels verstoord zal zijn.

2.3.4 Conclusies landschappelijk bodemonderzoek

De gestelde onderzoeksvragen kunnen op basis van de bereikte resultaten als volgt worden beantwoord:

- *Wat is de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van de ondergrond in het plangebied?*

Het onderste pakket is lithostratigrafisch geïnterpreteerd als eolische afzetting uit het Laat-Weichseliaan. De bodem is grotendeels verstoord tot in de C-horizont, zodat van een natuurlijke bodemopbouw nauwelijks sprake meer is. Alleen in boring 1 is een intacte lemig zandbodem met humus-B-horizont aangetroffen.

- *In hoeverre is deze opbouw nog intact?*

De bodem is nagenoeg geheel verstoord.

- *Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied?*

De bodem is grotendeels verstoord tot in de C-horizont; daarmee is tevens het potentiële archeologische niveau goeddeels verdwenen. In boring 1 zou de B-horizont kunnen worden beschouwd als archeologisch relevant, hoewel in het bureauonderzoek is geconcludeerd dat “Eventueel intacte zones zullen weinig informatie opleveren over de aard van de menselijke activiteiten in het gebied en zullen geen kennisvermeerdering opleveren.” (par. 1.2.6).

- *Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en TAW?*

N.v.t.

- *Alhoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, zijn er desondanks toch archeologische indicatoren aangetroffen?*

Nee

- *In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?*

De verwachting dat de bodem in het plangebied grotendeels verstoord zou zijn tot 0,5 à 1,5 m –mv kan worden onderschreven en hoeft daarom niet te worden bijgesteld.

- *In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door toekomstige planontwikkeling?*

Gezien het bovenstaande en het feit dat verwacht wordt dat eventueel intacte zones weinig informatie zullen opleveren over de aard van menselijke activiteiten in het gebied, vormt de toekomstige planontwikkeling geen bedreiging voor archeologische waarden in het plangebied.

- *Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?*³¹

Nader onderzoek is niet nodig, omdat het huidige onderzoek voldoende heeft aangetoond dat op basis van de geconstateerde bodemverstoringen de kans op de aanwezigheid van een archeologische site vrijwel nihil is.

2.3.5 Assessmentrapport landschappelijk bodemonderzoek

Het plangebied valt binnen de randzone van de droge zandgronden aan een buitenbocht van de Leie, een zone die in het verleden interessant voor bewoning was. Echter gezien het plangebied momenteel volledig in een bebouwde zone ligt zal de oorspronkelijke bodemopbouw vermoedelijk volledig afgevlakt en verstoord zijn.

Deze boringen die gezet zijn in het plangebied bevestigen het vermoeden dat de bovenste lagen van de bodem van het plangebied geroerd zijn. De hoogtekartaat laat zien dat het plangebied vlak is en op gelijke hoogte ligt als de omliggende percelen. Dit betekent dat de lagen die worden aangeduid als 'opgebracht' niet direct op de onverstoorde bodem zijn opgebracht, maar dat er eerst een deel van de bodem is afgegraven alvorens de nieuwe lagen zijn opgebracht.

In de omgeving van het plangebied zijn verscheidene archeologische meldingen bekend. De meldingen dateren van de Steentijd tot en met de Nieuwste Tijd, maar met name uit de Romeinse Tijd en de Middeleeuwen. De meeste meldingen zijn echter afkomstig uit de historische stadskern van Deinze, op ongeveer een kilometer afstand van het plangebied. De CAI meldingen geven aan dat er in het centrum van Deinze in het verleden veel activiteiten hebben plaatsgevonden, maar geven geen beeld van wat er in het plangebied zelf heeft plaatsgevonden. Daarnaast zal de huidige bebouwing eventuele archeologische resten vermoedelijk grotendeels of volledig hebben verstoord.

Het historisch kaartmateriaal geeft de transitie van natuurlijke bos, weide of heidegrond naar vermoedelijke akker weer. Pas aan het eind van de vorige eeuw lijkt het plangebied zelf pas echt in gebruik te worden genomen: De hoeveelheid bebouwing is in de loop der jaren gegroeid langs de Gentsesteenweg en de huidige bebouwing in het plangebied is aangelegd.

In de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd lijkt er echter geen activiteit te hebben plaatsgevonden in het plangebied die van relevante archeologische waarde kan zijn.

Er werden daarom archeologische resten verwacht uit perioden vanaf het Laat-Paleolithicum tot en met de Middeleeuwen.

Om te kunnen bepalen of de geplande werkzaamheden eventuele archeologische waarden zullen verstoren is een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd, teneinde aan te kunnen tonen op welke diepte archeologische resten te verwachten zijn en tot welke diepte de ondergrond recentelijk is verstoord. In vier van de vijf boringen is bodemverstoring tot in het potentiële archeologische niveau geconstateerd. Het

³¹ Onderzoeksvraag conform Code van Goede Praktijk, Hoofdstuk 5.2

betreft 80% op een oppervlakte van ca. 3500 m². Statistisch gezien is er dus een gebied met een oppervlakte van 700 m² met een intacte bodem. Naar verwachting zal nader onderzoek in dit gebied onvoldoende kenniswinst opleveren in verhouding tot de beoogde kosten. Om deze reden wordt geconcludeerd dat het plangebied voldoende is onderzocht.

Literatuur

- Bogemans F. (VUB), 2005: *Quartaairgeologische overzichtskaart van Vlaanderen 1/200.000*.
- Broothaers, I., 2010: *Geologie van Vlaanderen, een schets*, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie.
- Ervynck, A., S. Debruyne, R. Ribbens, 2015: *Assessment; Een handleiding voor de archeoloog*. Onroerend Erfgoed, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.
- Ferraris, J., 1771-1778: *Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsendom Luik*.
- Fricx, E., 1712: *Carte de Pays-Bas*.
- Jacobs, P., M. de Ceulenaire, E. Stevens & M. Verschuren, 1993: Philosophy and methodology of the new geological map of the Tertiary formations, Northwest Flanders, Belgium. *Bull Soc belge Géol* 102,
- Kadaster, 1850-1864: *Topografische Militaire Kaart, kaartblad 56*. Nationaal Archief,
- Onbekend, 1840-1850: *Atlas der buurtwegen*.
- Onbekend, 2016: Code van Goede Praktijk voor de uitvoering en rapportage over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 1,0.
- Soens, L., 2016: Rapport, landschappelijk booronderzoek 10943, Gentsesteenweg, Deinze, Geosonda nv.
- Vandermaelen, F. , 1846-1854: *Cartes topographiques de la Belgique*.

Geraadpleegde websites

- <http://nl.wikipedia.org/wiki/Ferrariskaarten>
- <http://www.cartesius.be>
- <http://www.deinze.be/korte-historiek.html>
- <http://www.geopunt.be/kaart>
- <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html>
- <https://geo.onroenderfgoed.be>
- <https://id.erfgoed.net>
- https://nl.wikipedia.org/wiki/Formatie_van_Kortrijk
- https://nl.wikipedia.org/wiki/Fundering_op_staal
- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Wegverharding>

Lijst van afbeeldingen en tabellen

- Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.
- Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.
- Afb. 3. Locatiekaart van het plangebied met locaties van de vermoedelijk verstoorde zones.
- Afb. 4. Het plangebied met de geplande ontgravingsdieptes.
- Afb. 5. Het plangebied met de geplande werken. De licht grijze ondergrond geeft de huidige bebouwing weer.
- Afb. 6. Bodemgebruikskaart van het plangebied.
- Afb. 7. Locatiekaart van het plangebied op de Tertiaire kaart.
- Afb. 8. Locatiekaart van het plangebied op de Quartaairgeologische kaart.
- Afb. 9. Het plangebied op de bodemkaart.
- Afb. 10. De boringen binnen het plangebied.
- Afb. 11. Het plangebied op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen (DHM).
- Afb. 12. Het plangebied op de Bodemerosiekaart.
- Afb. 13. Het plangebied op een orthofoto uit 1979-1990.
- Afb. 14. Uitsnede uit de Centraal Archeologische Inventaris van het onderzoeksgebied.
- Afb. 15. Goed te Gampelaere, een beschermd monument ten zuidoosten van het plangebied.
- Afb. 16. Het plangebied op de Fricx kaarten.
- Afb. 17. Het plangebied op de Ferraris kaart.
- Afb. 18. Het plangebied op de Atlas der Buurtwegen.
- Afb. 19. Het plangebied op de Vandermaelenkaarten.
- Afb. 20. Het plangebied op de Popp-kaarten.
- Afb. 21. Het plangebied op de Topografische kaart van 1966-1967.
- Afb. 22. Het plangebied op de luchtfoto's van 1971.
- Afb. 23. Het plangebied op de luchtfoto's van 2013-2015.

- Afb. 24. Het plangebied met de verwachte verstoringsdieptes en de geplande ontgravingen.
 Afb. 25. Boorpuntenkaart.
 Afb. 26. Foto boring 2. De boorstang is 1 m lang. Onder de boorstang bevindt zich (van rechts naar links) het opgeboorde materiaal van 0-100 cm –mv; boven de boorstang 100-130 cm-mv.
 Afb. 27. Foto boring 3. De boorstang is 1 m lang. De onderste rij toont (van rechts naar links) het opgeboorde materiaal van 0-100 cm –mv; daarboven 100-130 cm-mv.

- Tabel 1. Overzicht van de verschillende (pre)historische perioden.
 Tabel 2. Lijst van de administratieve gegevens.
 Tabel 3. Overzicht van de verschillende geraadpleegde bodemkaarten.
 Tabel 4. Overzicht van de verschillende CAI meldingen.
 Tabel 5. Overzicht van de verschillende geraadpleegde (historische) kaarten.

Bijlage 1 Plannenlijst

Projectcode	2016K491
Onderwerp	Plannenlijst
Plannummer	1
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied locatiekaart
Aanmaakschaal	1:20000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	25-11-16
Plannummer	2
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied detail locatiekaart
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	25-11-16
Plannummer	3
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied met verstoorde zones
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28-11-16
Plannummer	4
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied met de geplande ontgravingsdieptes.
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28-11-16
Plannummer	5
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied met de geplande werken
Aanmaakschaal	1:800
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28-11-16

Plannummer	6
Type plan	Bodemgebruikskaart
Onderwerp plan	Plangebied op de bodemgebruikskaart
Aanmaakschaal	1:3500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28-11-16
Plannummer	7
Type plan	Tertiaire kaart
Onderwerp plan	Plangebied tertiaire kaart
Aanmaakschaal	1:28000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28-11-16
Plannummer	8
Type plan	Quartair geologische kaart
Onderwerp plan	Plangebied quartair geologische kaart
Aanmaakschaal	1:3500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28-11-16
Plannummer	9
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Plangebied op de bodemkaart
Aanmaakschaal	1:6500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	29-11-16
Plannummer	10
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Boringen binnen het plangebied
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	12-12-16
Plannummer	11
Type plan	Hoogte kaart
Onderwerp plan	Plangebied op het DHM en hoogteverloop
Aanmaakschaal	1:5000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	29-11-16
Plannummer	12
Type plan	Bodemosiekaart
Onderwerp plan	Plangebied op de bodemosiekaart
Aanmaakschaal	1:15000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	29-11-16
Plannummer	14
Type plan	CAI kaart
Onderwerp plan	Onderzoeksgebied op de CAI kaart
Aanmaakschaal	1:15000
Aanmaakwijze	Digitaal

Datum	30-11-16
Plannummer	16
Type plan	Fricx kaarten
Onderwerp plan	Plangebied op de Fricx kaarten
Aanmaakschaal	1:50000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	29-11-16
Plannummer	17
Type plan	Ferraris kaart
Onderwerp plan	Plangebied op de Ferraris kaart
Aanmaakschaal	1:10000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	29-11-16
Plannummer	18
Type plan	Atlas der Buurtwegen
Onderwerp plan	Plangebied op de Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	1:10000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	29-11-16
Plannummer	19
Type plan	Vandermaelenkaarten
Onderwerp plan	Plangebied op de Vandermaelenkaarten
Aanmaakschaal	1:10000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	29-11-16
Plannummer	20
Type plan	Popp-kaarten
Onderwerp plan	Plangebied op de Popp-kaarten
Aanmaakschaal	1:10000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	29-11-16
Plannummer	21
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied op de Topografische kaart van 1966-1967
Aanmaakschaal	n.v.t.
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30-11-16
Plannummer	24
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Plangebied met verstoorde zones
Aanmaakschaal	1:1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	28-11-16

Bijlage 2 Fotolijst

Projectcode	2016K491
Onderwerp	fotolijst
ID	13
Type	Orthofoto 1979-1990
Vervaardiging	Digitaal
onderwerp	Luchtfoto
ID	15
Type	Goed te Gampelaere, monument
Vervaardiging	Gescande analoge foto
Onderwerp	Goed te Gampelaere, monument
ID	22
Type	Luchtfoto's van 1971
Vervaardiging	Digitaal
onderwerp	Luchtfoto
ID	23
Type	Luchtfoto's van 2013-2015
Vervaardiging	Digitaal
onderwerp	Luchtfoto
ID	25
Type	Boorpuntenkaart
Vervaardiging	Digitaal
onderwerp	Foto
ID	26
Type	Foto boring 2
Vervaardiging	Digitaal
onderwerp	Foto
ID	27
Type	Foto boring 3
Vervaardiging	Digitaal
onderwerp	Foto